

Makthavarnas iver att kontrollera nätet

Upphovsrättsextremisterna
vill ha allt serverat "Öppna arkiven!"

Ge bort en piratkopia i
julklapp!

Anonymiteten på
nätet livsviktig

Anna Troberg: "USA
gör FN-beskydd
meningslöst"

Låsta k
nytt Utä

ar väg f

rg: Bjud in
till samtal

nags fina ord r
handling"

Oansvarigt att ge elever
kamerans falska trygghet

ANNA
TROBERG

DEBATT
[2011]

Mer information om författaren:
www.annatroberg.com

Denna pdf publiceras under följande CC-licens:

<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>

DEBATT
2011
Anna Troberg

Innehåll

Förord	10
Svenska myndigheter låter främmande makt spionera i din mejlkorg <i>SVT Debatt, 15 januari, 2011</i>	13
Malmström skräms med cyberskuggor <i>DN, 17 januari, 2011</i>	17
Att rädda seriefigurer hjälper knappast barn <i>Aftonbladet 28 januari, 2011</i>	21
Socialdemokraternas svek i FRA-frågan <i>Newsmill, 31 januari, 2011</i>	25
Makthavarnas iver att kontrollera nätet <i>SvD, 31 januari, 2011</i>	31
USA gör FN-beskydd verkningslöst <i>Expressen, 9 februari, 2011</i>	37
Äntligen talar Carl Bildt som en piratpartiet <i>SVT Debatt, 11 februari, 2011</i>	41
Riv upp FRA-lagen <i>Ny Teknik, 14 februari 2011</i>	47
Öppna arkiven! <i>Aftonbladet, 22 februari, 2011</i>	51
Om Datalagringsdirektivet inte bordläggs blir Sverige ett föregångsland för diktaturer <i>Newsmill, 14 mars 2011</i>	55
Piratpartiet består av engagerade aktivister <i>Expressen, 15 mars 2011</i>	61

Nu måste Sverige stoppa exporten av övervakningsutrustning <i>SVT Debatt, 19 mars 2011</i>	65
Piratpartiet vill inte avskaffa upphovsrätten <i>SVT Debatt, 3 april 2011</i>	73
Faran med övervakningssamhället slås fast i EU:s rapport <i>SVT Debatt, 22 april 2011</i>	79
Nätets framtid hotas av girigbukar inte av nya toppdomäner <i>SVT Debatt, 23 juni 2011</i>	87
Vi måste stå upp för det öppna samhället annars vinner terroristerna <i>SVT Debatt, 22 juli 2011</i>	93
Reinfeldt tycks ha tappat tron på friheten och demokratin <i>SvD, 29 juli 2011</i>	97
Anonymiteten på nätet är livsviktig <i>Aftonbladet, 6 augusti 2011</i>	101
Datorer kan inte utrota oss människor <i>SVT Debatt, 8 augusti 2011</i>	109
Bjud in människor till samtal <i>DN Kultur, 15 augusti 2011</i>	115
Sluta straffa fildelare <i>DN, 30 augusti 2011</i>	121
Fel att avskaffa anonymiteten <i>Aftonbladet, 31 augusti 2011</i>	125
Låsta kommentarsfält banar väg för nytt Utöya <i>SVT Debatt, 1 september 2011</i>	131
Avgift på digital lagring skadar branschen <i>ETC, 7 september 2011</i>	137

Tysk strategi kan ta Piratpartiet till riksdagen <i>SVT Debatt, 25 september 2011</i>	140
Även vi PC-användare har Steve Jobs att tacka för mycket <i>Newsmill, 6 oktober 2011</i>	147
Vi medborgare betraktas som ett hot av staten <i>SVT Debatt, 14 oktober 2011</i>	151
Detta är vad jag förbjöds att säga på Gamex <i>SVT Debatt, 3 november 2011</i>	157
Därför är ditt liv hårdvaluta <i>PC för Alla / IDG, 23 november 2011</i>	165
Den motvilliga självbiografin <i>Kulturbloggen, 30 november 2011</i>	171
Upphovsrättsextremisterna vill ha allt serverat <i>SvD, 2 december 2011</i>	179
Oansvarigt att ge elever kamerans falska trygghet <i>SVT Debatt, 16 december 2011</i>	185
Ullenhags fina ord måste backas upp i handling <i>DN, 19 december 2011</i>	191
Mordor revisited <i>Drömmarnas berg, 19 december 2011</i>	195
Ge bort en piratkopia i julklapp <i>SVT Debatt, 23 december 2011</i>	197
Are we there yet?	204

Förord

I slutet av varje år är det tradition att sätta sig ner och bli lite sentimental över året som gått innan man kastar sig in i det nya året. Detta är en sysselsättning som jag i förväg alltid föreställer mig att jag ska utföra mysigt hopkurad i en bekväm fåtölj med en kopp varm och söt glögg i handen. Självedrägeri är en underbar grej, eller hur?

I själva verket är min summering av det gångna året alltid en mycket osentimental historia som traditionsenligt sker med mig hängandes över laptopen ivrigt sysselsatt med att knappa ihop någon sorts årsrapport till chefen. Och inte får jag någon glögg heller, för tvärt emot alla romantiska bilder av bohemiska konstnärstyper som skapar litterära storverk i allsköns rus, så är skrivande en sysselsättning som görs bäst när man är nykter och bara träffar en tangent åt gången.

Det kanske låter lite dystert, men jag är i alla fall inte ensam. Varje år får jag sällskap av det där bekanta swooschjudet. Ni vet det där som uppstår när deadlinen far förbi i en väldig fart och vinkar åt en i backspeglarna medan man knappar vidare i sitt anletes svett.

När jag i mellandagarna satt och summerade 2011

ackompanjerad av det där swooschljudet upptäckte jag att till min förvåning att det faktiskt finns deadlines som inte hinner ikapp mig så lätt. Faktum är att jag under året kört ifrån inte mindre än trettiofem stycken. Med tanke på detta är det faktiskt inte så konstigt att årets allra sista deadline var så revanschlysten. Jag vill inte påstå att jag lät den hinna i kapp, men den gjorde det i alla fall medan jag tog en välgörande semester i Skyrim.

Den här boken innehåller de trettiofem debattartiklar, repliker och krönikor som jag skrev och fick publicerade under 2011. Det är en salig blandning av texter som publicerats på debattsidor hos bland andra *DN*, *SvD*, *Aftonbladet*, *Expressen*, *ETC* och i ett par fall på bloggar. Det de har gemensamt är att de alla skrevs för att kommentera något i sin omedelbara samtid. Dessa disparata texter är min tråd i den rika väv som kom att bli debattåret 2011.

Jag har valt att inte klippa av eller trassla till tråden, utan presenterar istället texterna i den ordning de publicerades. Varje text ackompanjeras av en betraktelse eller kommentar. Den kan handla om varför jag skrev texten, något jag vill tillägga, några ord om textens mottagande eller en mer allmän reflektion. I

något fall är det efterklokhetens kränka blekhet som blänger på mig och manar till mer eftertanke i framtiden.

Jag har inte gjort några ändringar i texterna, med reservation för något litet korrfer som slunkit förbi både mina och debattredaktionernas hökögon. Jag har inte heller ändrat rubrikerna. Man väljer inte sina egna rubriker när man publiceras hos andra. Det tycker många är frustrerande. Det gör inte jag. Jag tycker att det är intressant. Inte sällan plockar rubriksättarna upp någon liten detalj och visar upp den på ett sätt som kan vara bra att ta vara på och lyfta fram i andra debatter. De gånger det blir riktigt fel, vilket också händer, leder felet nästan alltid vidare till ännu en intressant diskussion.

Om du brinner för samma frågor som jag, så hoppas jag att dessa texter kan inspirera dig att skriva insändare och debattartiklar till din lokala tidning. Opinionsbildning är inget som bara händer. Du och jag måste göra fotarbetet. Om inspirationen tryter, får du mer än gärna klippa och klistra ur mina texter och remixa dem som du vill.

Med dessa ord lämnar jag med varm hand över mitt debattår 2011 till dig. Slit det med hälsan.

Anna Troberg, 8 mars 2012, Järfälla

Många kommuner och myndigheter i Sverige tar inte hand om sin egen mejlvtätt. Istället skickar man den utomlands. Det är olyckligt eftersom det ger en hel del otrevliga bieffekter för vår personliga integritet. Det är dessvärre inte heller så ovanligt att man aningslöst fattar dåliga tekniska beslut. Man tittar på prislappen, men glömmer att fråga teknikerna, de som faktiskt vet, vad som är bäst.

Okunskap är nu ingen synd. Vi bär alla omkring på massor av okunskap och jag gissar att det är den som är orsaken till att vi då och då fattar dåliga beslut. Om något är en synd i sammanhanget, så är det snarare vår mänskliga ovilja att skylta med vår okunskap genom att fråga de som vet bättre innan vi fattar ett viktigt beslut.

Och för att alla tekniker nu inte ska drabbas av galopperande hybris, så vill jag påpeka att det även finns saker som tekniker inte kan och där de borde fråga andra om hjälp. Det är inte ett nederlag att släppa på prestigen och be om hjälp. Det är ett styrkebevis och en vinst för oss alla.

Svenska myndigheter låter främmande makt spionera i din mejlkorg¹

SVT Debatt, 15 januari 2011

IT-säkerhetsföretaget Stej har granskat hur över femhundra svenska myndigheter hanterar sin mejl. Resultatet är skrämmande. Nästan var femte myndighet, arton procent, skickar sina inkommande mejl via spamfilter i utlandet för att filtrera bort skräppost. Därmed gör de också alla inkommande mejl tillgänglig för både främmande makt och för svenska FRA och ännu en gång får svenska medborgare se sina privatliv utställda till allmän beskådan.

All kommunikation är mer eller mindre känslig om den råkar hamna i fel händer, men det finns kommunikation som är mer känslig än annan kommunikation. Kommunikation mellan medborgare och myndigheter tillhör den känsligare delen. Sådan kommunikation berör inte sällan mycket privata saker om familjeförhållanden, sjukdomsbilder, arbetsförhållanden, privatekonomi och annat som vi gärna håller för oss själva.

Det handlar om högst privat information som människor generellt inte känner sig bekväma med att dela med sig av till

¹ <http://debatt.svt.se/2011/01/15/svenska-myndigheter-later-frammande-makt-spionera-i-din-mejlkorg/>

någon utomstående, än mindre till myndigheter. Man gör det bara när man av olika anledningar är tvungen för att få ut till exempel a-kassa, sjukförsäkring och socialbidrag och man förväntar sig att informationen behandlas på det diskreta och värdiga sätt som den förtjänar.

Det lär sannerligen komma som en chock för de flesta att deras allra mest privata angelägenheter skickas rakt i FRA:s filter för genomlysning av svenska myndigheter och att informationen därifrån vandrar vidare rakt i händerna på FRA:s utländska motsvarigheter för ännu mer genomlysning. Det finns i nuläget ingen garanti för att något mejl inte ska hamna i FRA:s filter, men det är ingen ursäkt för svenska myndigheter att med riktad handpåläggning slussa alla inkommande mejl dit.

Det finns dessutom all anledning att ifrågasätta vilka avtal de svenska myndigheterna har med de utländska bolag som utför mejlvtätten. Sparar de någon information? Vilken information sparas och hur länge sparas den? Vilka har tillgång till informationen? Men, så länge faktum kvarstår att detta sätt att hantera mejlvtätt innebär snitslad bana till FRA:s filter, så spelar egentligen inte svaren på de frågorna någon som helst roll. Hanteringen är oacceptabel.

Det finns ingen praktisk anledning till att vissa svenska myndigheter skickar inkommande mejl genom utländska spamfilter. Vi är fullt kapabla att hantera detta på hemmaplan. Fyra femtedelar hanterar redan mejlsvävet i Sverige. Problemet är att vi inte har någon möjlighet att veta vilka myndigheter som hanterar våra privata angelägenheter med omsorg och vilka som inte gör det. Så länge den osäkerheten kvarstår finns det därför inget annat alternativ än att anta att all mejlkontakt med alla svenska myndigheter vandrar vidare till utomstående.

Piratpartiet kräver därför att det tas fram ordentliga riktlinjer för hur man ska hantera mejlkorrespondens inom offentlig förvaltning. Ett absolut grundkrav är att alla myndigheter hanterar sin mejlsvävt i Sverige och att man tillhandahåller krypteringsnycklar och enkla instruktioner om hur de används så att alla får en reell möjlighet att kommunicera privat med alla svenska myndigheter.

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

När man är rädd greppar man efter första bästa verktyg som finns till hands. Det är helt okej så länge skräcken är en geting och verktyget en tidning. Det är mindre lyckat när skräcken är något diffust och ogreppbart och verktyget är sargad yttrandefrihet, rättssäkerhet och demokrati.

Nätet är i dag en väl integrerad del av våra liv. Problemet är att många politiker inte förstår dess plats och funktion i samhället. Det tror att nätet är en leksak som man kan ta ifrån folk om de inte sköter sig. De vill rädda oss från nätets avigsidor, men förstår inte att de i sin iver att rädda oss håller på att göra nätet till en första klassens bananrepublik.

Deras vision av ett tryggt nät är ett nät försatt i ett slags permanent undantagstillstånd där polisen och militären får göra lite som de vill även mot hederliga nätmedborgare. Det är inte trygghet. Det är en gyllene bur.

Sedan bör man fråga sig vad som skulle hända om de faktiskt lyckades göra nätet till en bananrepublik med permanent undantagstillstånd. Tror ni att det skulle stanna där? Det tror inte jag. Jag tror att kontrollivern ganska snart skulle spilla över i resten av våra liv. Eller vänta nu... Det gör den ju redan.

Vägen till helvetet är randad av goda intentioner. Det finns inget farligare än rädda politiker.

Malmström skräms med cyberskuggor²

DN, 17 januari 2011

EU-kommissionär Cecilia Malmström (DN Debatt 16/1)³ anser att Sverige ska inleda ett samarbete med Nato för att skydda oss alla mot det Malmström mycket diffust kallar cyberbrott. Malmströms utspel väcker en del intressanta frågor.

Det framkommer inte exakt vad Malmström menar med dessa cyberbrott och det är inget ovanligt. Att hota med något diffust har kommit att bli norm för de politiker som vill övervaka och censurera medborgarna. Det är det ogreppbara och odefinierade som skrämmer. Alla som läst *Mio min Mio* vet att om riddar Katos spejare givits ansikten och namn, hade de genast förlorat sin mystik och förmåga att sätta skräck i generationer. Vill man skrämmas ska man vara så ospecifik man bara kan. Riddar Katos spejare är skuggor och det är cyberskuggor Malmström försöker skrämma upp oss med.

Det bör också uppmärksammas att man traditionellt, och på goda grunder, brukar ha en tydlig skiljelinje mellan vad som är polisiärt arbete och vad som är militärt arbete. Nato är en

2 <http://www.dn.se/debatt/malmstrom-skrams-med-cyberskuggor>

3 <http://www.dn.se/debatt/natosamarbete-nodvandigt-i-kampen-mot-cyberbrotten>

militär organisation och Malmström föreslår ändå ett samarbete som i stora delar skulle hantera brottslighet som ska tas om hand av polisen, inte av militären.

Även om kommissionär Malmström väljer att sväva på målet och inte vill precisera vad hon avser med ordet cyberbrott, så vet vi att USA är tongivande inom Nato och att USA:s fiende nummer ett på nätet just nu är Wikileaks. Det vore naivt att tro att ett samarbete av det slag som Malmström föreslår inte skulle dra in Sverige i en jakt på just Wikileaks och andra organisationer som ägnar sig åt den typ av öppenhets- och demokratiarbete som Wikileaks gör.

Den senaste gången Sverige blandade ihop gränserna mellan polisiärt och militärt arbete hamnade också en grupp människorättskämpar i kläm. Det skedde i Ådalen 1931 och torde vara ett avskräckande exempel för dem som i dag vill suddas ut samma gränser.

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

Debatten om barnporrslagstiftningen har gjort mig heligt förbannad många gånger. På motståndarsidan finns de som cyniskt utnyttjar redan utnyttjade barns situation för att främja sin egen sak. Ja, upphovsrättsindustrin och övervakningskåta politiker, det är er jag menar. Ni borde skämmas över att dra fram barnpornografi som ett trumpfkort, så snart ni vill stympa nätet lite mer.

På min egen sida finns det människor som argumenterat så klumpigt och oempatiskt för en förändring av lagen att jag tidvis tvingats dåna stup i ett. Barnporr är ett känsligt ämne som förtjänar att lyftas fram på ett bättre och tydligare sätt. För mig är det oförståeligt att man glömmer bort det.

Mangadomen blev dock en ögonöppnare för många. Plötsligt dök det upp fler som öppet vågade ifrågasätta dagens lagstiftning. Bland dem fanns Maria Abrahamsson (fp) och Tidningsutgivarna⁴, Yttrandefrihetskommittén⁵, PEN-klubben⁶, Författarförbundet⁷ och Journalistförbundet⁸.

Jag hoppas att debatten om barnpornografilagen inte skräms tillbaka in i tystnaden. De utsatta barnen måste få hjälp och inte stjälp. Jag skrev om detta på Newsmill⁹ redan i augusti 2010 och jag kommer att upprepa det om och om igen ända tills lagstiftarna skriver om lagen så att den faktiskt hjälper utsatta barn på ett rättssäkert sätt.

4 <http://www.dn.se/kultur-noje/debatt-essa/mangamalet-absurt-att-lagen-gor-serieexperter-till-pedofiler>

5 <http://www.expressen.se/kultur/lagens-glipor/>

6 <http://www.svenskapen.se/index.php/sv/pressmeddelanden/151-mangadomen>

7 <http://www.journalisten.se/nyheter/forfattarforbundet-kritiserar-mangadomen>

8 <http://www.journalisten.se/artikel/26240/lindblom-hulthen-mangadomen-horribel>

9 <http://www.newsmill.se/node/26339>

Att rädda seriefigurer hjälper knappast barn¹⁰

Aftonbladet, 28 januari 2011

I dag kom hovrättens fällande dom i mangamålet. Domen kommer att debatteras, men antagligen mest av människor som inte har sett de bilder som domen berör. Sedan tittförbudet trädde i kraft den 1 juli 2010 är det nämligen olagligt att ens titta på dem. Jag har dock sett dem, helt lagligt, hos Hovrätten.

De flesta av bilderna är tämligen oskyldiga, några är mer vågade, men bara ett fåtal avbildar någon form av direkta sexuella handlingar. Jag upplever personligen att ett par av bilderna är direkt motbjudande, men nu handlar det inte om vad jag eller någon annan tycker är motbjudande. Lagar ska inte baseras på subjektiva uppfattningar, utan på tydliga juridiska gränsdragningar.

I dag dras allt från semesterbilder av badande barn, klassiska konstverk och seriefigurer till dokumentation av regelrätta våldtäkter över samma kam. Det leder till en urholkning av barnpornografibegreppet. Trots att dagens barnpornografilagstiftning är idel gråzoner och antyder något

¹⁰ <http://www.aftonbladet.se/debatt/debattamnen/brottochstraff/article12523378.ab>

annat, så finns det faktiskt en tydlig och knivskarp gräns av vad som borde falla under barnpornografibegreppet. Den gränsen går vid dokumentation av verkliga sexuella övergrepp mot verkliga barn.

Barnpornografibegreppet ska inte vara ett paraplybegrepp för allt och inget. Det leder till en märklig blandning av översexualisering och moralism. Allt som är det minsta naket anses vara sexuellt och suspekt, även nakna barn. Ja, till och med nakna seriefigurer. Inget barn ska behöva växa upp i en värld där allt naket är suspekt och censureras bort.

Allra värst är det dock att det urholkade barnpornografibegreppet leder till att man ödslar polisens och rättsväsendets knappa resurser på att, som i det aktuella fallet, jaga serienördar istället för att jaga dem som ägnar sig åt att dokumentera och sprida verkliga sexuella övergrepp på verkliga barn.

Piratpartiet vill att verkliga barn som drabbas av verkliga sexuella övergrepp ska få all hjälp och allt det stöd de behöver och att förövarna ska ställas till svars. Därför anser vi inte att det är rimligt att stjäla polisens och rättsväsendets

uppmärksamhet från de barn som drabbats av sexuella övergrepp. Att rycka ut och rädda seriefigurer är inte hjälp för drabbade barn. Det är stjälp.

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

Jag är född 1974, samma år som Abba vann melodifestivalen i Brighton. Jag fick lära mig att staten var snäll och tog hand om en om man råkade illa ut. Det var en förskönad bild av samhället som nog aldrig varit riktigt sann, men det var trots allt den känslan jag växte upp med. Blotta tanken på att staten inte bara skulle intressera sig för mitt privatliv, utan dessutom tvinga mig att lämna ut det, var helt främmande för mig. FRA-debatten blev ett ganska bryskt personligt upp-vaknande.

Det som var mest chockartade upplevelsen var nog Fredrik Reinfeldts absoluta ointresse för folkets åsikt. Han stod och skrek åt sina egna i stängda rum istället för att gå ut och lyssna på sitt folk. När det var dags för omröstning åkte han och tittade på fotboll iförd spexiga gulblå fotbollskläder.

Försvarsminister Tolgfors sa i riksdagen att FRA-shoppen var stängd. Han sa inte att man bara hängt en "Kommer strax!"-skylt på dörrhandtaget. Vi som genomskådade hans bluff kallades foliehattar när vi sa att de små plåstren man satte på FRA-lagen för att den skulle gå att tvinga igenom i riksdagen skulle komma att ryckas bort.

Foliehatt eller inte, nu har vi svart på vitt att vi hade rätt. Det är inget jag konstaterar med glädje. Ingen hade varit gladare än jag om vi haft fel.

Socialdemokraternas svek i FRA-frågan¹¹

Newsmill, 31 januari 2011

I torsdags slog justitieutskottet fast att Säpo ska få beställa signalspaning från FRA. Det skedde efter att regeringspartierna och Socialdemokraterna enats i frågan. I och med denna uppgörelse har både regeringen och Socialdemokraterna brutit sina tidigare löften från FRA-debatten 2008.

Alla minns Fredrik Reinfeldts första pressade tv-framträdande efter flera veckors rasande FRA-debatt vet vad jag talar om. Reinfeldt såg mycket besvärad ut. Han meddelade att alla tjänade på att debatten lade sig, när det redan var pinsamt uppenbart att den enda som faktiskt tjänade på att debatten lade sig var Reinfeldt själv.

Några som just då inte tjänade på att debatten lade sig var Socialdemokraterna. Med både EU-val och riksdagsval i antågande inom loppet av två år hade de allt att vinna på att Reinfeldts regering drogs i smutsen. Istället lånade man Piratpartiets EU-parlamentariker Christian Engströms slogan: "Riv upp, gör om, gör rätt!" och lovade vitt och brett att om

¹¹ <http://www.newsmill.se/artikel/2011/01/28/socialdemokraternas-svek-i-fra-fr-gan>

man kom till makten efter riksdagsvalet, så skulle man minsann skrota FRA-lagen.

Regeringen kontrade med att införa en kammarspelsriksdag i en akt där den unge charmören Fredrick Federley motvilligt skickades fram för att vinna över publikens hjärtan. I ett slag hade regeringen räddat ansiktet genom att lova diverse kosmetiska förändringar som magiskt skulle förändra en i grunden genomrutten lag till lagarnas motsvarighet till det Sixtinska kapellets tak.

Vi lovades strikta regler om vilka som skulle få tillgång till FRA-butiken. Det handlade inte om övervakning av vanliga medborgare. Det handlade om militär spaning. Polisen skulle absolut inte få ta del av den information FRA samlade in. Men det var då. Nu har man enats om att ge Säpo premiumkort i FRA-butiken.

När FRA-debatten rasade som hetast för snart tre år sedan fanns det ingen hejd för vad de olika partierna hävde ur sig för att framhäva sig själva eller för att få tyst på upprörda medborgare. Redan då ifrågasatte Piratpartiet deras trovärdighet. När saker verkar för bra för att vara sanna, så är de oftast det. Så även den här gången. Uppgårelsen mellan

regeringspartierna och Socialdemokraterna i justitieutskottet är ett tydligt bevis för det. I praktiken har de största partierna hela tiden varit överens om FRA:s massövervakning, även om de försökt, och tidvis lyckats, inbilla medborgarna något annat.

Regeringspartierna och Socialdemokraterna vill nu nog helst förpassa FRA-debatten till historiens glömska, men debatten var en viktig vågbrytare. Före FRA-debatten hörde man sällan människor prata om sin självklara rätt till ett privatliv i relation till staten. I dag hör man det dagligen och det är oerhört positivt.

När något så grundläggande som individens rätt till integritet fått fotfäste i det vardagliga samtalet är det oerhört svårt att trycka tillbaka det. Integritet är inget man kan fejka. Människor som insett att deras integritet är något värdefullt kommer alltid att protestera när man försöker lagstifta bort deras privatliv, även om man försöker göra det ack så diskret.

Det fanns under FRA-debatten och det finns fortfarande ett spritt motstånd mot utvecklingen mot ett övervakningssamhälle i riksdagen, men det räcker inte. De riksdagsledamöter som orkar motsätta sig den nedåtgående spiral vi just nu befinner oss i behöver hjälp, både i och utanför riksdagen.

För att skapa ett samhälle som respekterar medborgarnas integritet är det viktigt att sätta övriga olikheter och parti- och blockgränser åt sidan och arbeta mot samma mål. Piratpartiet har alltid samarbetat över traditionella gränser och vet att det fungerar. Därför välkomnar vi alla sådana initiativ och kommer att arbeta oförtröttligt sida vid sida med alla de som delar vår tro på ett öppet samhälle där människor kan leva utan en våt filt av godtycklig övervakning över sig.

Det känns märkligt att det bara är lite mer än ett år sedan jag skrev den här debattartikeln. Så mycket har hänt sedan dess. Så mycket lidande och så mycket hopp. Vad som kommer att skrivas i historieböckerna får tiden utvisa. Även om vissa ledare är borta, en del från makten och en del från jordelivet, så är vi fortfarande mitt uppe i en process som kommer att ta lång tid. Vi kan bara sia om slutet.

Jag kommer på mig själv att fundera allt mer på vad utvecklingen i arabvärlden kommer att betyda för oss i västvärlden. Politiker i både USA, EU och Sverige har stått på kö för att hylla den demokratiska utvecklingen, men deras agerande under året pekar åt motsatt håll.

I mina mörkaste stunder undrar jag om den positiva utvecklingen i arabvärlden faktiskt inte skyndat på den negativa utvecklingen här hos oss. Den tydliga bilden av folkets makt att trots ett ofantligt underläge kunna resa sig skrämmer makthavarna och ni vet vad jag har sagt om rädda makthavare. De fattar dåliga och farliga beslut.

Makthavarnas iver att kontrollera nätet¹²

SvD, 31 januari 2011

”Det var den allra bästa av tider, och det var den allra värsta. Det var visdomens tid, det var oförnuftets tid. Det var både trons och vantrons epok. Det var ljusets årstid och mörkrets årstid, hoppets vår och förtvivlans vinter. Allt låg framför oss, och intet låg framför oss...”

Så inleds Charles Dickens roman ”Två städer” som först publicerades 1859 och jag kan inte låta bli att slås av hur väl det stämmer in även på vår egen tid. Vi befinner oss i ett historiskt vägsval. Vi har två val.

Antingen väljer vi en väg som leder framåt eller också väljer vi en väg som för oss tillbaka in i historiens mörker.

Just nu pågår något historiskt i arabvärlden. Människor går man ur huse för ett mer demokratiskt styre. Tuniens tidigare president Zine El Abdine Ben Ali har tvingats lämna sitt land. I Egypten har president Mubarak sparkat sin regering i ett desperat försök att blidka de upprörda folkmassorna. I båda

¹² http://www.svd.se/opinion/brannpunkt/makthavarnas-iver-att-kontrollera-natet_5904951.svd

fallen har upproret spridit sig som en löpeld tack vare att människor kan kommunicera med varandra över internet. Det är också tack vare nätet som vi som inte befinner oss på plats kan följa det som sker.

Internets demokratiska natur har naturligtvis inte heller gått mer eller mindre tvivelaktiga makthavare förbi. Västvärldens makthavare har under flera dagar trängts framför tv-kameror för att fördöma att den egyptiska presidenten Mubarak i slutet av förra veckan stände ner både internet och mobilnätet i Egypten i ett försök att kväsa folkets möjligheter att uttrycka sig, mobilisera sig och meddela sig med omvärlden.

Mubaraks tilltag är djupt odemokratiskt och värt allt förakt, men är det unikt? Han är knappast ensam om att tycka att makten ska ha monopol på informationsflödet. För mindre än ett år sedan försökte Israel förhindra att information om händelserna kring Ship to Gaza spreds.

För ett halvår sedan föreslog senator Joe Lieberman att den amerikanske presidenten Barack Obama skulle förses med en så kallad "kill switch" till internet. Syftet var att i en nödsituation kunna stänga ner nätet för att skydda USA. Från vad och vem förtäljer inte historien, men man kan ana att det

rör sig om de som vågar ventilera en del obekväma sanningar om USA, som till exempel Wikileaks.

EU-kommissionär Cecilia Malmström förespråkar att vi ska samarbeta med Nato för att lösa det hon kallar lite diffust kallar ”cyberbrott”, trots att man i väl fungerande demokratier traditionellt och med god anledning brukar vara mycket noga med att skilja på polisiärt och militärt arbete. Det verkar vara något med nätet som i makthavarnas ögon gör allt lite extra farligt.

Makthavarnas iver att på olika sätt kontrollera nätet tycks inte ha några som helst gränser. Det är inte svårt att förstå varför Mubarak valde att begränsa det egyptiska folkets möjligheter att kommunicera med varandra och med omvärlden. Han är rädd för dem och det har han all anledning att vara.

Om ett folk börjar tala om sin vardag under ett odemokratiskt styre på en arena som makten inte kontrollerar, så är det som nu utspelar sig i Egypten förr eller senare helt oundvikligt.

Ledare som är rädda för sitt eget folk har alltid och kommer alltid att försöka begränsa folkets möjligheter att kommunicera. Mubarak valde en direkt och drastisk åtgärd

som inte undgår någon och det är det naturligtvis helt rätt att protestera mot det. Men även om våra egna makthavare väljer att uttrycka sin rädsla för sina medborgarna med mer subtila medel, så betyder det inte att deras angrepp på våra möjligheter att kommunicera fritt med varandra är mindre förkastliga.

Vår frihet att kommunicera med varandra och med omvärlden är under ständigt angrepp från politiker och storföretag som vill monopolisera informationsflödet. Det är därför vi måste motsätta oss varje litet försök att begränsa våra kommunikationsmöjligheter.

Internet är inte en teknik man bara kan stänga av. Nätet är summan av alla de människor som befinner sig på det och de erfarenheter de utbyter med varandra. Dessa människor går inte stänga av. De kommer alltid att finna vägar att kommunicera och interagera med varandra. Det må vara makthavarnas skräck, men det är vägen in i en bättre och mer demokratisk framtid.

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

Ah, Carl Bildt. Vår alldeles egna International Man of Mystery.

Det finns mycket att säga om Bildt. Ingen skit tycks fastna på honom. Inte ens Lundin Petroleum och härvan med de fängslade svenska journalisterna i Etiopien biter sig riktigt fast på honom. Han är en mästare på att undvika journalisternas frågor. Sådana som mig ignorerar han generellt helt.

När jag skrev den här artikeln och kritiserade honom för att han låtsas att han bryr sig om ett fritt nät måste jag dock ha trampat på en öm tå. Han seglade snabbt in lite von oben, och konstaterade i en slutreplik att jag gjort "en rätt så vildvuxen tolkning av svensk lagstiftning när hon påstår att Sverige inte tillåter medborgarna att kommunicera fritt på nätet".¹³

Kort sagt, Bildt idiotförklarade mig lite diskret, sådär som han alltid gör när han tycker att någon säger besvärliga saker som han inte vill befatta sig med.

Jag tycker personligen det är en ganska vildvuxen tolkning att hävda att vår kommunikation är fri när den tvingas genom FRAs filter för kontroll, men det är ju jag det. Bildt behöver inte tänka på sådana trivialiteter. Han tror ju att han är ju sådär onåbar.

Det kan han ju tro ...

13 <http://www.expressen.se/debatt/1.2346221/natanarki-ar-oppet-mal-for-despoterna>

USA gör FN-beskydd verkningslöst¹⁴

Expressen, 9 februari 2011

I kölvattnet av händelserna i Egypten oroar sig Carl Bildt över friheten på nätet.¹⁵ Han anser att stöd till de som försöker kringgå censuren är en nödfallsåtgärd som lindrar symptomen, men inte förtrycket. Han föreslår därför ett FN-beskydd av nätet. Kanske är det en bra idé att ge nätet FN-beskydd, men det finns skäl att granska Bildts skenbart nätvänliga utspel. FN-beskyddet riskerar att bli ett bluffskydd.

USA har veto i FN. Tror Carl Bildt att USA skulle ställa sig bakom ett verkligt skydd för yttrandefriheten på nätet? Ett skydd som även skulle skydda Wikileaks? Nej, USA skulle bara ställa sig bakom ett luddigt formulerat och därmed tandlöst beskydd.

Den regering som Bildt är en del av är inga vänner av ett fritt internet och fri kommunikation mellan medborgarna. Man har tvingat igenom FRA-lagen och vill införa Datalagrings-

14 <http://www.expressen.se/debatt/anna-troberg-usa-gor-fn-beskydd-meningslost/>

15 <http://www.expressen.se/debatt/carl-bildt-friheten-pa-natet-behover-fn-skydd/>

direktivet utan att invänta EU-kommissionens granskning av direktivet.

Regeringen har inte vidtagit så drastiska åtgärder mot nätet som i Egypten, men bara för att man är mer subtil i sin rädsla för fri kommunikation, så har man inte ädlare avsikter. Censur och övervakning är två sidor av samma mynt.

Om FN skulle skapa ett reellt skydd för yttrandefriheten på nätet skulle Sverige stå i skamvrån tillsammans med ett mindre smickrande sällskap av länder som inte heller respekterar medborgarnas grundläggande rättighet att få kommunicera fritt. Det borde Carl Bildt veta.

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

Regeringen gör allt oftare en sak och säger en annan. Carl Bildt talar om vikten av ett fritt nät. Biståndsminister Gunilla Carlsson utnämner nätaktivisterna till de nya demokrati-kämparna. Det låter ack så fint, men det rimmar illa med den politik som regeringen manglar ut på hemmafronten. Det kommer att komma fler exempel på detta senare i boken. Tyvärr, får man väl säga ...

Den frihet som Bildt och Carlsson talat sig varma för är en frihet som den regering de själva är en del av försöker avskaffa i Sverige. Jag undrar om de någonsin funderar på det? Och om de gör det, bekymrar de dem?

Lade ni förresten märke till den något missvisande rubriken? Blotta tanken på att det finns en möjlighet att Carl Bildt satte morgonkaffet i halsen när han läste den är i sig upplyftande.

Äntligen talar Carl Bildt som en piratpartist¹⁶

SVT Debatt, 11 februari 2011

Biståndsministern utnämner nätaktivisterna till de nya demokratikämparna och slår fast att man genom att stödja sociala medier och IT kan hjälpa människor att bygga demokrati inifrån. Det är vackra ord. Piratpartiet har hävdatsamma sedan vi bildades 2006. Det är ju inte utan att man blir lite förvånad att både utrikesministern och biståndsministern plötsligt talar som goda pirater.

Men när något är för bra, så är det oftast det också. Det kostar inget att prata. Kanske är det därför regeringen är så glad för att slänga skenbart nätvänliga floskler omkring sig. Om man bara såg till de senaste dagarnas prat från regeringens sida, så skulle det bli guldstjärna i kanten. Problemet är att det bara är tomt prat. När det kommer till handling, det enda som i slutänden faktiskt räknas, får regeringen underkänt.

Det är hyckleri att tala sig varm om det fina med frihet och yttrandefrihet på nätet när man själv på hemmafronten skapar

¹⁶ <http://debatt.svt.se/2011/02/11/antligen-pratar-carl-bildt-som-en-piratpartist/>

lag efter lag som så sakteliga monterar ner båda. Gunilla Carlsson och Carl Bildt är båda ministrar i en regering som genom sitt klåfingriga lagstiftande sakta med säkert monterar ner själva grunden för allt vad grundläggande demokrati heter.

Man tvingade igenom FRA-lagen, trots massiva protester från både medborgare, Advokatsamfundet och Journalistförbundet. Nu vill man tvinga igenom Datalagringsdirektivet, trots att det är en FRA-lag på steroider som innebär att man en gång för alla trasar sönder medborgarnas integritet. För vanliga medborgare innebär det att privat kommunikation är ett minne blott. För journalistkåren innebär det att man inte längre kan lova källor något som helst skydd.

Journalistförbundet protesterar högljutt mot att både FRA-lagen och Datalagringsdirektivet begår våld på det grundlagsskyddade källskyddet, men regeringen vill inte lyssna på det örat. Den lever i en låtsasvärld där statens slentrianmässiga registrering och lagring av medborgarnas kommunikation går att kombinera med något som åtminstone på ytan ser ut som ett fritt och demokratiskt samhälle.

Verkligheten är dock en annan och den svenska regeringen delar sin utopi med mindre nogräknade politiker som de som den senaste tiden gjort sitt yttersta för att förhindra människor

att kommunicera fritt i till exempel Tunisien och Egypten. Det är inget smickrande sällskap.

Piratpartiet tycker att det är en utmärkt idé att stödja nätaktivister som arbetar för yttrandefrihet och demokrati runt om i världen. Vi gör det redan. Vi driver till exempel tor-serverar som ger demokratiaktivister runt om i världen möjlighet att undgå den form av statlig övervakning som den svenska regeringen är så förtjust i.

Piratpartiet stödjer även Wikileaks demokratiarbete praktiskt. Jag tror knappast att biståndsministern tänkt sig att ge några biståndspengar till just dessa nätaktivisterna. Detta trots att Wikileaks agerade katalysator och knuffade igång den positiva demokratiutveckling vi nu ser i arabvärlden. Biståndsministrarnas egen regering vägrar nämligen konsekvent att ens kommentera Wikileaks, eftersom de hade den dåliga smaken att även vädra smutsig svensk byk offentligt. Sådant gillas naturligtvis inte och ger inget biståndsklirr ur svenska statens fickor.

Internet är det bästa demokrativerktyg som mänskligheten har frambringat. Det är därför makthavare är så rädda för det.

Internet och de aktivister som kämpar för yttrandefrihet och demokrati behöver hjälp och stöd, det är Piratpartiet de första att skriva under på. Men att dela ut ett par biståndsmiljoner med ena handen och samtidigt betala hundratals miljoner för massiv övervakning av de egna medborgarna med den andra är ett hån mot de nätaktivister man säger sig vilja hjälpa.

Om den svenska regeringen verkligen menar allvar med sitt fagra prat om att skydda friheten på nätet och stödja nätaktivisters demokratiarbete runt om i världen, så borde de omedelbart flytta över sin frikostiga övervakningsbudget till den betydligt mer snålt tilltagna biståndsbudgeten.

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

Sedan jag skrev den här artikeln har Facebook beslutat sig för att bygga serverhallar i Luleå. För det fick de 100 miljoner i investeringsstöd av regeringen.

FRA-lagen har kostat Sverige både pengar och jobb inom IT-sektorn. Det har varit en sten i regeringens sko. För 100 miljoner försökte man köpa loss sig från det ansvaret.

Jag tror dock inte att man ska tolka Facebooks beslut att välja Sverige för sina nya serverhallar som att trenden att FRA skrämmer iväg IT-företag har vänt. Facebook är inte kända för att ta någon större hänsyn till sina användares integritet och de har uppenbarligen inte gjort det i det här fallet heller.

Den här artikeln var för övrigt rolig att skriva. Jag stöter nämligen sällan på kristdemokrater i den politiska debatten. Jag tolkar det som att pirater och kristdemokrater helt enkelt inte betar på samma politiska fält. De gånger vi faktiskt springer på varandra blir jag bekymrad över deras historielöshet.

En gång i tiden var det de som vågade sätta sig upp mot den katolska kyrkans makt som var de störande orosmomenten som skulle rökas ut och tas omhand med glödgande tänger. Låt oss anta att den spanska inkquisitionen haft tillgång till dagens teknik och haft FRA-lagens och datalagrinsdirektivets stöd i ryggen? Det är ingen trevlig tanke.

Människan har inte förändrats på några hundra år. Vi må ha mer kunskap om saker och ting, men när det kommer till magreflexen att dela upp mänskligheten i vi och dem, så är vi faktiskt av samma skrot och korn som dem som knatade runt i Europa på medeltiden. Det är värt att tänka på det innan man överväger att ge någon för mycket makt och kontroll över någon annan, för vems trygghet är det man egentligen värnar om? Allas eller sin egen?

Riv upp FRA-lagen¹⁷

Ny Teknik, 14 februari 2011

Det är glädjande att Kristdemokraterna fått upp ögonen för de möjligheter som IT-industrin för med sig. En välmående IT-industri bidrar positivt till samhället. Den skapar nya tekniska lösningar. Den lägger grunden för nya demokratiska möjligheter. Den nya tekniken skapar dessutom hett eftertraktade arbetstillfällen.

Mats Odell (KD) och Lars-Axel Nordell (KD) menar att framtidens svenska IT-industri ska vila på molntjänster. För dessa molntjänster behövs serverhallar och de behöver ström.¹⁸ Därför bör vi räkna IT-industrin som basindustri och ge den lägre elskatt, anser de.

Denna åtgärd kommer dock inte att locka IT-företag till Sverige. Det vet vi med säkerhet eftersom IT-industrin har varit extremt tydlig med varför man inte längre väljer att placera serverhallar i Sverige, trots de annars goda förutsättningarna. Det handlar för en gångs skull inte om pengar, utan om principer.

17 <http://www.nyteknik.se/asikter/debatt/article3096457.ece>

18 <http://www.nyteknik.se/asikter/debatt/article3092540.ece>

Google säger att man inte satsar i Sverige så länge FRA-lagen finns kvar. Finska Sonera tog hem sina servrar från Sverige på grund av FRA-lagen. Branschorganisationen IT & Telekomföretagen menar att företag som vill investera i Europa undviker Sverige och pekar även de på FRA-lagen. IT-företagen kan helt enkelt inte kompromissa bort sina kunders integritet på det sätt som FRA-lagen kräver.

Kristdemokraterna röstade för FRA-lagen och vill tvinga igenom Datalagringsdirektivet. Tillsammans med regeringen har man slarvat bort tusentals arbetstillfällen. Det finns dock en lösning. Riv upp FRA-lagen och stoppa Datalagringsdirektivet, så kommer IT-företagen tillbaka.

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

Grundtanken med public service är att ge allmänheten ett rikt smörgåsbord av nyheter, kultur och kunskap. Det är en väldigt fin tanke. Den får mig att tänka på internet, för vad är väl inte internet om ett ändlöst smörgåsbord av nyheter, kultur och kunskap?

Kopplingen väcker naturligtvis en hel del andra frågor till liv. Fyller public service fortfarande en funktion? Måste public service förändras för att behålla en viktig roll i det nya samhället? Bör det finnas en motvikt till rena kommersiella intressen? Kan denna motvikt i så fall vara något annat än traditionell public service?

Jag svarar ja, på alla de där frågorna och gissar att public service roll och vara eller inte vara kommer att vara en viktig del av debattåret 2012 också.

Slutligen måste jag väl som politiker även säga något om den uppenbara flodhästen i rummet. Ja, jag har tv och jag betalar glatt min avgift till Radiotjänst i Kiruna. Ingen skandal där inte. Nothing to see, move on. ;-)

Öppna arkiven!¹⁹

Aftonbladet, 22 februari 2011

Kulturdepartementet håller på att förbereda nya direktiv för framtidens public service. SVT:s vd, Eva Hamilton, lyfter i samband med detta fram de förändringar som hon anser vara avgörande för framtiden.

Hamilton vill öppna SVT:s programarkiv. Det tycker Piratpartiet är en utomordentlig idé. I dag publicerar SVT bara sina program en viss tid på nätet, sedan försvinner de in i upphovsrättsglömskan och plockas bara i undantagsfall fram och dammas av. Med tanke på den kultur- och kunskapskatt SVT sitter på, skulle en öppning av SVT:s arkiv öka människors möjligheter att ta till sig kultur och kunskap avsevärt. Därför vill Piratpartiet gå ännu längre än Hamilton. Kultur som finansierats av allmänna medel ska få hämtas, bearbetas och spridas fritt.

Vidare vill Hamilton göra webben till en självklar del av public service. Internet har blivit en väl integrerad del av människors liv. Förr satte man sig framför teven för att få underhållning och information. I dag sätter man sig framför

¹⁹ <http://www.aftonbladet.se/debatt/debattamnen/medier/article8607109.ab>

datorn. Om public service vill fortsätta fylla det behovet är en aktiv närvaro på nätet inte bara önskvärd, utan ett helt nödvändigt komplement till kärnverksamheten.

Precis som Piratpartiet bestämt hävdar är det inget fel på svenskarnas betalningsvilja. Enligt Hamilton ökade antalet tv-avgiftsbetalande hushåll under 2010 med 15 000 hushåll. Man betalar för det man vill ha. Dessvärre vill Hamilton ändå att regeringen ska utreda om denna tv-avgiften istället bör bli en allmän public service-avgift snarare än en tv-avgift. Detta anser Piratpartiet är problematiskt.

Det betyder att alla som äger en mobiltelefon, iPad eller dator, i praktiken i stort sett alla, skulle tvingas betala tv-licens oberoende om de faktiskt använder dessa tekniska verktyg till att titta på SVT eller ej. Förr föddes man in i statskyrkan och tvingades betala kyrkoskatt om man inte valde att gå ur statskyrkan. Det systemet ansågs otidsenligt och plockades bort. Ska vi nu istället tvingas födas in i public service utan möjlighet att gå ur?

Hamilton pekar på det demokratiska värdet i att ha en väl fungerande public service. I dagens medielandskap ligger dock det demokratiska värdet snarare i de ofantliga möjligheter nätet ger människor att följa många olika nationella och

internationella kultur- och nyhetskällor. Att tvingas betala för en av dem oavsett om man använder den eller ej är knappast något som stärker demokratin. Det är en föråldrad affärsmodell, som inte är vägen framåt för vare sig public service eller andra som verkar inom samma bransch.

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

Den goda nyheten är att minoritetsbordläggningen gick igenom. Den dåliga nyheten är att sedan dess är det inte många som brytt sig om att lyfta frågan om datalagringsdirektivet i debatten. Inifrån riksdagen har det nästan varit tyst. Man förlitar sig på att aktivister ska göra grovjobbet.

Det är naturligtvis trevligt att politikerna tror på aktivismens förmåga att få jobbet gjort, men är man egentligen inte bara lite lata? Det är lättare att låta någon annan sköta opinionsbildandet i känsliga frågor. På så sätt slipper man binda upp sig om det visar sig att man inte kan stå emot partipiskan när det verkligen gäller. Samtidigt står dörren öppen och man kan hoppa på tåget i sista stund och ta åt sig äran för andras arbete om tillfället ges. Det är den late politikerns win-win.

Jag är också lat, men inte på det sättet. Vill man att något ska förändras, så måste man vara beredd att jobba för det även när det inte finns något hopp om omedelbar belöning.

Om det är omedelbara belöningar man är ute efter, så bör man nog inte ägna sig åt politik alls. Politik är ett tämligen oglamoröst långdistanslopp för dem av oss som besitter en dåres envishet.

Om Datalagringsdirektivet inte bordläggs blir Sverige ett föregångsland för diktaturer²⁰

Newsmill, 14 mars 2011

Datalagringsdirektivets öde ska avgöras i riksdagen onsdagen den 16/3, men det är inte bara datalagringsdirektivets öde som kommer att avgöras. Det är inte utan att man slås av en välbekant deja vu-känsla. För snart tre år sedan stod vi inför ett liknande ödesbeslut. Den gången gällde det FRA-lagen. Den här gången gäller det datalagringsdirektivet, en FRA-lag på steroider. Dessvärre tycks inte den svenska regeringen ha lärt sig någonting av FRA-debatten. Även denna gång väljer man att sätta på sig skyggglapparna och försöka tvinga igenom ett direktiv som är mycket kontroversiellt.

Flera europeiska länder har ännu inte infört datalagringsdirektivet på grund av de integritetskränkningar det innebär. I flera andra länder, bland annat i Tyskland, har författningsdomstolar underkänt lagar som stiftats i enlighet med direktivet. Trots detta väljer den svenska regeringen att låtsas som om det regnar och försöker tvinga igenom direktivet

20 <http://www.newsmill.se/artikel/2011/03/14/om-datalagringsdirektivet-inte-bordl-ggs-blir-sverige-ett-f-reg-ngsland-f-r-dikta>

bara några dagar innan EU-kommissionen väntas presentera en kritisk utvärdering av direktivet.

Det är anmärkningsvärt att den svenska regeringen ännu en gång låter prestige gå före mänskliga hänsyn. Om datalagringsdirektivet införs kommer det att en gång för alla att föra in Sverige på den dystra väg in i framtiden som man redan med FRA-lagen stakade ut.

Slentrianövervakning av vanliga medborgare leder inte till tryggare och säkrare samhällen. Det leder till instängda och kvävande samhällen där människor tvingas till ständig självzensur av rädsla för vad lagrad information om dem annars kan leda till. Det finns gott om exempel på detta i historien. Ett aktuellt exempel är att många tyskar i dag inte vågar kontakta psykologer, präster och äktenskapsrådgivare sedan Tyskland införde datalagring.

Alla register läcker, antingen genom rent slarv eller genom ändamålsglidning. Redan efter mindre än tre år har FRA-lagen drabbats av massiv ändamålsglidning. Garantierna om att FRA bara skulle ägna sig åt militär underrättelsespaning är kastade på sophögen och snart kommer både Säpo och polisen att vara välkomna stamkunder i FRA-butiken.

Det finns ingen anledning att tro att datalagringsdirektivet

inte skulle gå samma väg. Det finns redan en promemoria från justitiedepartementet som vill att information som samlats in med hjälp av datalagringsdirektivet inte bara ska få användas vid misstanke om grov brottslighet, utan även vid misstanke om ringa bötesbrott. Detta går stick i stäv med den tanke om att direktivet bara ska användas mot grov och organiserad brottslighet som man försöker sälja in datalagringen med.

Søren Schönberg, som leder EU-kommissionens kommande utvärdering av datalagringsdirektivet, säger att i de länder där datalagringsdirektivet redan implementerats hämtas det i genomsnitt ut privat information 140 000 gånger om året. I Frankrike hämtar man ut information 500 000 gånger. I Polen, där man är allra flitigast, hämtar man ut information en miljon gånger om året.

Den ofattbara mängden uthämtad privat information talar sitt tydliga språk. Den säger att man inte bara hämtar ut information vid misstanke om grova brott. Den säger att man för längesedan tappat respekten för människors rätt till sitt privatliv. Den säger att det finns tiotusentals, ibland hundratusentals människor som fått sitt privatliv skärskådat i enlighet med datalagringsdirektivet trots att de inte gjort sig skyldiga till något brott. Vi måste därför se till att detta

integritetsmonster inte även sätter klorna i de svenska medborgarna.

Just nu ser det ut som om Vänsterpartiet och Miljöpartiet kommer att lyckas få igenom en minoritetsbordläggning av datalagringsdirektivet med stöd av Sverigedemokraterna. Det är dock viktigt att påminna om att Sverigedemokraternas stöd av minoritetsbordläggningen inte bottnar i en reell vilja att stoppa datalagringsdirektivet. Man vill istället skärpa det, bland annat genom att fördubbla lagringstiden av den data som samlas in.

Datalagring av den typ som datalagringsdirektivet möjliggör står högt upp på önskelistan för diktatorer runt om i världen. Kina har redan ett liknande övervakningssystem på ingång. Om Sverige inför datalagringsdirektivet innebär det att vi sällar vi oss till en klubb som vi inte ens borde vilja ta i med tång. Vi gör Sverige till ett föregångsland för diktaturer. Vi gör dessvärre också Sverige och de svenska medborgarna till lätta byten för mindre nogräknade politiker med tvivelaktiga agendor.

Man ska aldrig stifta lagar som gör medborgarna helt beroende av makthavarnas välvilja. Det är bara att se sig om i världen och se vad som händer när makthavarna väljer att dra

tillbaka sin välvilja. Det är ingen vacker syn. Därför ska lagar alltid verka för att stödja och bygga demokrati, inte montera ner den.

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

Detta var årets tråkigaste replik att skriva. Inom politiken finns det nämligen alltid de som tror att de har lösningen på allt.

Politik handlar mycket om olika ismer, men ismer är problematiska om man inte inser deras begränsningar. En ism är ett trubbigt verktyg för att hjälpligt förklara en värld som är oändligt komplex och inte låter sig förklaras fullt ut av någon ism. Ismerna kan vara användbara tolknings-modeller, men bara om man inte tror att de är lösningen på allt. Tyvärr tenderar människor att glömma bort begränsningarna och bli för rabiata i sin tro på sin specifika isms fullkomlighet.

Allra tristast är det när man blir en så ivrig anhängare till en frihetsism att man tycker att det verkar vara en bra idé att tvinga på alla andra den vare sig de vill eller ej. Frihet, som i en jävligt liten och fyrkantig ask med gallerfönster? Nej, tack.

Jag har inte lösningen på alla problem, men jag är inte rädd för att kavla upp ärmarna för att hitta dem. Det finns ingen quick fix. Problemlösning kräver kreativitet, flexibilitet och gränsöverskridande. Försök att vara det när du snurrat in dig i en enda isms korta koppel.

Om någon säger till dig att de har lösningen på allt, så säg vänligt, men bestämt "Tack, men nej tack" och hitta någon som är lite mindre intresserad av att skapa en värld i sin egen avbild att samarbeta med. Jag lovar att ni kommer att få mycket mer gjort.

Army of Lovers är Sveriges bästa musikexport näst efter ABBA och Alexander Bard innehar därför en hedersplats i min skivsamling. När det gäller politik har han aldrig ens haft halva inne hos mig. Därför har han nu bytt ut mig mot en yngre kvinna. Han limmar på Annie Lööf. Skönt. Då kan jag ägna mig åt politik istället för trams.

Piratpartiet består av engagerade aktivister²¹

Expressen, 15 mars 2011

Alexander Bard, Carl Johan och Caspian Rehbinder har rätt i att Piratpartiet är ledande i den viktigaste politiska rörelsen sedan miljörörelsen och att riksdagsvalet 2010 var en katastrof.²² Däremot tycks de helt omedvetna om det förändrings- och utvecklingsarbete som just nu pågår i Piratpartiet.

Rick Falkvinge har lämnat partiledarposten och jag har tagit över. Som vice partiledare hade jag gott om tid att förbereda mig för jobbet som partiledare, en fin förmån som den oprövade Falkvinge inte hade när han blev partiledare.

Bard et al missar också att Piratpartiets sätter människan i centrum. Vårt fokus är hur människor påverkas av teknik och lagar oavsett om de befinner sig på nätet eller utanför. Det känns en smula gammalmodigt att dra en skiljelinje rakt genom människors vardag på det sätt som Bard et al gör.

Piratpartiet består av engagerade aktivister, som må vara

21 <http://www.expressen.se/debatt/1.2365956/anna-troberg-piratpartiet-bestar-av-engagerade-aktivister>

22 <http://www.expressen.se/debatt/1.2364613/alexander-bard-carl-johan-rehbinder-och-caspian-rehbinder-piratpartiet-pa-vag-mot-en-totalkrasch>

oprövade enligt traditionella politiska ramar, men som har en stark tro på att vi kan förändra världen. Vi är inte ett elitistiskt parti med politiska broilers som drillats in i ett färdigt system. Vi är individer i ett system stätt i ständig positiv utveckling. Det är vår styrka.

Det finns många idéer om hur Piratpartiet ska utvecklas. Om Bard et al anser att Piratpartiet ska bli mer frihetligt, så ger jag dem samma råd som jag ger alla andra. Konkretisera det ni vill i form av motioner till årsmötet. I Piratpartiet låter vi medlemmarna bestämma vägen in i framtiden.

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

Biståndsministern bjöd i mars 2011 in till samtal om IT-bistånd. Hon bjöd in olika flera olika organisationer till samtal om hur ett svenskt IT-bistånd skulle kunna se ut. Det är bra. Organisationer som dagligen arbetar med att hjälpa demokratiaktivister i andra länder med hjälp av IT besitter en unik kunskap som måste tas tillvara. Frågan är bara om kunskapen kommer att tas tillvara eller om man bjuder in dem för att legitimera sin egen verksamhet.

Under våren 2012 arrangerar, till exempel, UD, .SE och Sida en konferens som heter Stockholm Forum on Internet Freedom for Global Development Konferensen frontas på hemsidan av en fryntlig Carl Bildt.

Bildts claim to fame vad det gäller nätet är att han twittrar. Hans idé om nätfrihet tycks begränsad till hans rätt att twittra vad han vill när han vill. Att Bildt är minister i en regering som försöker införa just den typ av ofritt nät och massövervakning, som han är så emot när andra regeringar utsätter sina medborgare för ska vi uppenbarligen glömma bort.

Mitt förtroende för regeringen när de talar om frihet på nätet är i det närmaste obefintligt. Jag är trött på fina ord. Jag vill se handling.

Nu måste Sverige stoppa exporten av övervakningsutrustning²³

SVT Debatt, 19 mars 2011

Biståndsminister Gunilla Carlssons har tagit initiativet att bjuda in till ett samtal om hur ”informations- och kommunikationsteknologi ska användas för att stärka frihet och demokrati i utvecklingsländer”. Det är ett bra initiativ.

Den senaste tidens händelser i bland annat Tunisien, Egypten och Libyen har ställt dessa frågor på sin spets. Det har blivit tydligt hur viktig fri kommunikation och obrutna informationskedjor är för att kunna bedriva någon form av demokratiarbete. I dag när så mycket kommunikation och information går via nätet betyder det att it-bistånd måste bli en central och permanent del av det totala biståndsarbetet.

It-bistånd liknar på flera sätt traditionellt biståndsarbete. Man måste arbeta både proaktivt och långsiktigt och samtidigt bygga upp en beredskap för akuta nödsituationer. Ju bättre långsiktighet man har i sitt arbete, desto fler akuta nödsituationer kan man undvika.

²³ <http://debatt.svt.se/2011/03/19/nu-maste-sverige-stoppa-exporten-av-overvakningsutrustning/>

Men det finns också signifikanta skillnader. Traditionellt biståndsarbete har oftast en tydlig mottagare. It-bistånd handlar inte sällan om att istället bygga upp en stabil och öppen infrastruktur som kan garantera fri och öppen kommunikation för alla och envar. Detta är en känslig utmaning, eftersom det kräver en gedigen tro på öppenheten och yttrandefrihet, även för dem vars åsikter, medel och mål man inte delar, och det är något många beslutsfattare i dag tyvärr saknar.

Piratpartiet anser dock att vi alla har ett ansvar att bidra till öppenhet, frihet och demokrati i världen. Vi får inte låta oss skrämmas till tystnad och passivitet av dem som av olika anledningar är emot dessa grundläggande fri- och rättigheter och missbrukar våra öppna system för att nå sina mål.

Piratpartiet föreslår därför ett it-bistånd där fokus läggs på av decentralisering, kunskap och självrannsakan.

Dagens nät är skört. Flaskhalsar och få centrala knutpunkter gör det lätt för mindre nogräknade makthavare att censurera, blockera och helt eller delvis stänga ner nätet för att förhindra människor att kommunicera fritt med varandra och omvärlden.

Genom att i fredstid stödja telekombolag som satsar i

utvecklingsländer kan man bygga bort flaskhalsar och skapa fler knutpunkter som gör nätets grundläggande struktur mer decentraliserad. Detta gör det också lättare för människor att använda olika typer av anonymiserande kommunikations-tunnlar, som till exempel de Tor-servrar som Piratpartiet driver för att bland andra hjälpa demokratikämpar i Iran.

Det är inte bara hårdvaran som måste decentraliseras, det gäller även programvaran. Genom vida spridd och använd licensierad programvara får privata företag för stor makt över människors kommunikation. Genom att uppmuntra stater, företag och enskilda att i största möjliga mån använda sig av öppen programvara slipper man att måla in sig i ett licensierat hörn. Öppen programvara är dessutom långt mycket mer kostnadseffektiv.

Decentralisering behövs också vad det gäller de sociala verktyg vi använder. Den senaste tiden har vi förlitat oss på att privata tjänster som Facebook och Twitter ska leverera information om läget i arabvärlden. Dessa och andra liknande företag är svaga länkar i den ack så viktiga informationskedjan. Företag kan lätt påverkas av stater eller själva få för sig att blockera och censurera av olika anledningar. Därför är det viktigt att stödja utvecklingen av alternativa sociala

medieprojekt, som till exempel communityprojektet Diaspora.

På grund av sin inneboende skörhet kommer internet att sluta fungera lokalt i vissa typer av krissituationer. När det sker uppstår ett akut informationsnödläge. Det blir ytterst svårt för omvärlden att få information om vad som händer i området. Det försvårar och försenar reaktioner och hjälpinsatser. Vi har sett det i bland annat Egypten och Libyen. Därför är det viktigt att skapa många olika alternativa kommunikationsvägar.

Ett alternativt typ av nätverk är så kallade meshnätverk. I ett meshnätverk finns inga ömtåliga centrala knutpunkter. Varje dator i nätet utgör en knutpunkt, vilket gör meshnätverk tåliga. Meshnätverk är förvisso av mer lokal karaktär, men även möjligheten att kunna kommunicera inom till exempel en stad eller mindre region kan i nödsituationer vara helt avgörande.

Praktiska åtgärder i all ära, men kunskap är en viktig del av allt biståndsarbete. Långsiktigt är det av vikt att sprida kunskap om hur man rent praktiskt går runt blockeringar, undviker censur och använder olika typer av anonymiserings-tjänster för att på så sätt kunna kommunicera fritt och utan statlig övervakning och risk för repressalier.

Ett sätt att enkelt sprida både kunskap och teknik för detta är att stödja utvecklingen av projektet FreedomBox. Projektet

går ut på att ta fram en liten, inte större än en mobilladdare, och billig låda som innehåller en hemserver med funktioner för krypterad mejl och ljud- och bildkommunikation. Syftet är att erbjuda lätthanterad frihet i en liten ask, även för de som lever på en plats där makthavarna räds fri kommunikation medborgare emellan.

Ett annat utmärkt sätt att sprida allmän it-kunskap är att stödja initiativ som OLPC (One Laptop Per Child). Det är ett projekt som syftar till att ge alla barn i utvecklingsländer en egen, enkel bärbar dator för att på så sätt bidra till deras utbildning.

Slutligen vill Piratpartiet betona vikten av att inte underskatta det psykologiska elementet när det gäller biståndsarbete. För att kunna bedriva ett effektivt biståndsarbete, måste man inge förtroende. Det finns inget utrymme för dubbelmoral. Man kan exempelvis inte göra stor affär av att önska andra fri kommunikation om man inte är beredd att ge sina egna medborgare det.

Sverige har uppenbara förtroendeproblem i it-biståndsfrågan och dessa måste lösas. Vi har inte bara exporterat övervakningsutrustning till Libyen. Vi är dessutom i full färd med att bygga upp samma typ av övervakningssystem

och inskränkningar av den fria kommunikationen på nätet, som vi säger oss vilja hjälpa demokratikämpar på andra platser i världen att undkomma.

Om Sverige vill bedriva ett trovärdigt och ärligt it-bistånd, måste vi omedelbart börja behandla våra egna medborgare som vi förväntar oss att andra länder ska behandla sina. Vi måste stoppa all export av övervakningsutrustning, riva upp FRA-lagen och stoppa datalagringsdirektivet. Först då kan vi se andra demokratikämpar i ögonen och bedriva ett rakryggt och effektivt it-biståndsarbete.

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

Varje gång jag läser debattartiklar eller citat av oroliga kulturskapare som skyller allt på piraterna känner jag igen mig. Det var inte så länge sedan jag var en av dem. Därför vet jag också hur viktigt det är att bemöta deras oro med respekt, även om den ibland inte kommer förpackad i en speciellt trevlig form. Om jag inte hade bemöts trevligt när jag en dag för några år sedan skällde ut Piratpartiet efter noter på min blogg, så hade både mitt liv och Piratpartiet sett ganska annorlunda ut i dag.

Tänk på det varje gång ni frestas att ta till kraftord mot någon stackars kulturskapare som bekymrar sig för hur de ska få betalt. Man har rätt att bekymra sig för sin försörjning. Oro uttrycker sig inte alltid i världens trevligaste uppförande, men strunt i det. Vi är ju inte oroliga. Vi vet att de inte heller behöver vara det. Vi kan kosta på oss att vara trevliga.

Piratpartiet vill inte avskaffa upphovsrätten²⁴

SVT Debatt 3 april 2011

Jag får ofta frågan: ”Men hur ska kulturskapare få betalt?” Svaret är enkelt om än inte populärt: På samma sätt som alltid, med mycket möda och stort besvär. Filmskaparen Tomas Amlöv beskriver på SVT Debatt svårigheterna för filmare att livnära sig på sitt arbete.

Jag har full förståelse för Amlövs situation. Det är svårt att arbeta i en bransch som befinner sig i ett brytningsskede. Jag har själv jobbat dels som bokförlagschef och dels som författare. Jag vet vad det innebär. Det är svårt att livnära sig på kulturell verksamhet. Det har dock ingenting med kopiering att göra.

Mig veterligen har det aldrig funnits en tid då det varit lätt att försörja sig som kulturskapare. Den gamla goda tiden när pengarna regnade över alla som ville jobba med kultur är en myt. Det finns inte heller någon lagstadgad eller moralisk rätt som säger att någon av oss ska kunna försörja sig på det sätt vi

24 <http://debatt.svt.se/2011/04/03/anna-troberg-piratpartiet-vill-inte-avskaffa-upphovsratten/>

själv helst föredrar. Det gäller även kulturskapare. Det var de dåliga nyheterna.

De goda nyheterna är att vi har turen att leva i en tid där det är billigare och lättare att skapa, distribuera och marknadsföra kultur än någonsin tidigare. Det innebär att det plötsligt finns fler möjligheter för fler kulturskapare att nå ut till sin publik än någonsin tidigare. Det betyder i förlängningen också att fler kommer att kunna försörja sig på sin verksamhet. De nya generationerna kulturskapare som nu växer upp eller just inleder sitt yrkesliv har redan förstått detta och arbetar därefter.

För något år sedan talade jag på en filmsfestival i Dublin. Jag fick förmånen att tala med många unga filmskapare från hela världen. Ingen av dem upplevde det som ett problem att deras filmer spreds på nätet. Tvärt om. Några oroade sig istället för att deras filmer inte spreds tillräckligt mycket, eftersom de såg att god spridning på nätet genererade många spännande nya möjligheter för deras kollegor.

Flera fick finansiering av större filmprojekt genom exponeringen på nätet. Andra hade fått reklamfilmsjobb eller med traditionella tv- eller spelfilmsjobb och kunde på så sätt finansiera sin vidareutveckling inom filmbranschen.

Gemensamt för dem alla var att ingen av dem satt och väntade på att bli upptäckta av Hollywood eller förväntade sig att någon annan skulle ta ansvar för att de skulle kunna leva på sitt stora filmintresse. De tog saken i egna händer och hittade nya vägar att verka, precis som driftiga kulturskapare gjort i alla tider.

Dagens upphovsrätt är hopplöst föråldrad. Den har sprungits ifrån av den nya tekniken och har förlorat kontakten med den verklighet den är tänkt att fungera i. Amlöv skriver att Piratpartiet vill avskaffa upphovsrätten. Det är fel. Vi vill reformera upphovsrätten. Det är en viktig skillnad som ofta förbises. Vi vill behålla den ideella upphovsrätten precis som den är och korta den kommersiella till fem år. Vi vill också legalisera kopiering för privat bruk, eftersom kultur berikar. Det ger också mersmak. Människor som kopierar mycket kultur köper mer kultur än andra. Därmed gynnas kulturen i stort av kopiering.

Det är nämligen inte något fel på kulturkonsumenternas betalningsvilja om man erbjuder dem något de vill ha, men dagens konsumenter är kräsna. De öppnar gärna plånboken och visar sin uppskattning för det de tycker om. Däremot ogillar de att betala för saker de inte bett om och till mellanhänder som suger åt sig större delen av den ekonomiska kakan.

Om Amlöv vill förbättra sina och andra kulturskapares villkor ska han uppvakta aktörer inom sin bransch och uppmana dem att fokusera sina ekonomiska muskler på att utveckla nya affärsmodeller, som är anpassade efter de nya, mer kräsna konsumenternas krav. I dag lägger de enorma summor på att jaga ungdomar som kopierar, istället för att lägga dem på positiv utveckling som skulle främja enskilda kulturskapare som Amlöv och andra.

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

När jag skriver det här är det bara ett tiotal dagar kvar till riksdagens andra och slutgiltiga omröstning om huruvida datalagringsdirektivet ska införas i Sverige eller ej. Det ser dystert ut, men it ain't over until the fat lady sings.

Faktum är att det inte ens är över då. Saker och ting kan alltid förändras, både till det sämre och till det bättre. Den enda skillnaden är att det kan ta mer eller mindre lång tid och vara mer eller mindre svårt.

Den enkla vägen vore att riksdagen röstade nej till datalagringsdirektivet om två veckor. Det vore smuckt.

Den svåra vägen är om de röstar ja. Då kommer vi att få arbeta oss igenom betydligt många fler levlar innan vi blir av med eländet. Det kommer att ta längre tid och kosta mer, men det är fortfarande inte omöjligt.

Ingenting är omöjligt för den som är uthållig nog.

Faran med övervakningssamhället slås fast i EUs rapport²⁵

SVT Debatt, 22 april 2011

För ganska precis en månad sedan röstade riksdagen om datalagringsdirektivets införande i Sverige. Då gjorde både regeringen och Socialdemokraterna klart att det inte fanns någon anledning att vänta in EU-kommissionens utvärdering av direktivet. Det var bra som det var och det fanns ingen anledning att inte sitta längst fram i klassrummet och ge ett fint, rött äpple till fröken EU. Som tur var vann bråkstackarna längst bak i klassrummet kampen och det blev en minoritetsbordläggning av frågan.

Nu har EU-kommissionens utvärdering av datalagringsdirektivet så till slut kommit och det är lätt att förstå varför datalagringsivverna inte ville vänta in den. Det är nämligen inte en helt vacker bild som målas upp. Det är framför allt två saker som sticker ut: Hur många som har tillgång till den insamlade informationen och hur dålig koll man har angående på vilka grunder information lämnas ut.

25 <http://debatt.svt.se/2011/04/22/vi-betraktas-som-alla-brottslingar-tills-motsatsen-ar-bevisad/>

I många länder står datalagringsbutikens dörr på vid gavel inte bara för polisen, utan även för underrättelsetjänsten och i vissa fall också för skatte- och tullmyndigheterna. Detta är ytterst problematiskt ur ett integritetsperspektiv. I utvärderingen skrivs att man bör undersöka behovet av en harmonisering av detta. Om man kommer fram till att det finns ett behov av harmonisering och den leder till ett starkt begränsa antal kunder i datalagringsbutiken, så finns det naturligtvis fördelar med det, men det övergripande integritetsproblemet kvarstår.

Att alls samla in denna typ av information är ett hot mot den personliga integriteten oavsett om det är en, två eller fem instanser som får tillgång till den insamlade informationen. Varje kran ökar dock risken för läckage och missbruk. Dessutom kan alla behållare springa läck, oavsett om de har kranar eller ej. Det enda sättet att undvika det är att inte fylla dem med någonting, att inte samla in någon data.

Utvärderingen slår också fast att även om det finns information om hur många gånger information begärts ut i varje land, så saknas det information om varför man begärt ut information i varje enskilt fall. Det är anmärkningsvärt då flera länder hämtar ut information hundratusentals gånger om året.

Den stora mängden uthämtningar gör att det finns all anledning att tro att information hämtas ut tämligen slentrianmässigt och utan någon större hänsyn till att varje uthämtning är en kränkning av den personliga integriteten. Varje sådan kränkning måste i varje enskilt fall kunna vägas upp med en reell misstanke om ett brott som väger tyngre.

Det hade varit givande om utvärderingen presenterat någon form av statistik över vilken typ och nivå av misstanke som behövs för att myndigheter runt om i Europa kunnat begära ut information. Det faktum att det inte finns sådan information i utvärderingen är besvärande och undergräver dessutom bilden av datalagringsdirektivet som en brottsbekämpare utan motstycke.

I svepande ordalag beskriver utvärderingen att olika europeiska brottsbekämpande myndigheter anser att datalagringen hjälper dem i deras arbete. Men vilken typ av brott som utgör bulken av de brott man säger sig kunna lösa med hjälp av datalagringen förtäljer inte historien. Vi får helt enkelt inte veta om majoriteten brott är av en magnitud som motiverar det intrång i den personliga integriteten som uthämtning av datalagrad information innebär eller om man tar till masslagrad information lite titt som tätt för att det är enklare och snabbare

än traditionellt polisarbete med mer rikad och selektiv övervakning. Faktum är att utvärderingen bara slår fast att det inte finns någon europeisk definition av vad som utgör ett grovt brott och därför finns det inte heller någon statistik att tillgå.

Det är naturligtvis viktigt att ha en väl fungerande brottsbekämpning, men även brottsbekämpning är en balansgång. Hur långt ska man få gå i jakten på brottslingar? Är det rimligt att lagra stora mängder information om hundratals miljoner människor som inte gjort sig skyldiga till några brott för att kunna vaska fram några få som gjort det? När blir själva brottsbekämpningen ett större problem än de brott man försöker bekämpa? Helgar ändamålet alltid medlen? Det är detta som är pudelns kärna och den undviks nogsamt i EU-kommissionens utvärdering. Det är inte så konstigt. Det är stora frågor som inte lämpar sig för byråkratiska rapporter. Det är dessutom symptomatiskt för hela debatten om datalagringsdirektivet. Istället för att lyfta blicken och se att det är helheten som spårat ur, så stirrar man sig blind på detaljer.

EU-kommissionens utvärdering konstaterar att datalagringsdirektivet brister på flera punkter, ändå lägger man inte i backen. Istället föreslår man lite täckspackel här och där och framhärdat genom att uppmana de länder som ännu inte

implementerat direktivet att göra det så snart som möjligt. Det är tydligen bättre att tvinga på miljoner människor en bristfällig lagstiftning än att ta ett kliv tillbaka och tänka om.

Den 11 september 2001 satte skräcken klorna i våra politiker och förändrade deras syn på oss medborgare. Helt plötsligt började man betrakta oss med rädsla, och rädsla är en mycket dålig utgångspunkt för allt lagstiftade. Rädsla är irrationell. Rädsla är omöjlig att argumentera mot. Kanske är det därför vi alltid fastnar i debatter om detaljer. Kanske undviker våra politiker att lyfta blicken av rädsla för att inse att det största hotet mot dagens fria samhälle inte är organiserad brottslighet eller terrorism, utan de själva och de räddhågsna lagar de vill instifta.

Debatten om datalagringsdirektivet måste lyftas upp till en högre nivå. Vi kan diskutera hur länge man ska få lagra exakt vilka uppgifter och vem som ska få tillgång till dem i all oändlighet, men till syvende och sist handlar det om vilken människosyn våra politiker har. Just nu styrs stora delar av världen av politiker som betraktar alla oss andra som potentiella brottslingar, Sverige och Europa är tyvärr inga undantag.

Här i Sverige hade vi turen att med nöd och näppe ha tillräckligt många politiker som vågade säga stopp. Det gav oss ett extra år att mobilisera mot datalagringsdirektivet. Nästa år måste fler våga säga stopp. Vi har ett år på oss att locka fram dem och stödja dem. Piratpartiet kommer att dra sitt strå till stacken. Kommer du?

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

Jag är inte tekniker. Det gör mig, åtminstone på ytan, extremt olämplig att skriva debattartiklar om en del saker. Jag har dock två riktigt bra knep som hjälper mig att skriva debattartiklar om i princip allt.

1. Jag frågar de som kan mer om ämnet än vad jag kan. Det är ingen skam att inte kunna allt. Det är en skam att utgå från att man kan allt bäst och inte fråga andra.

2. Jag skriver om konsekvenserna, snarare än om saken. Jag kan till exempel inte mycket om hur det rent tekniskt går till att skicka alla svenskars internettrafik genom FRA:s filter, men jag vet en jäkla massa om vad konsekvenserna av det hela blir.

Testa, jag lovar att det fungerar. Min artikel om de nya toppdomänernas vara eller inte vara är en typisk sådan text. Min kunskap om toppdomäner är begränsad, men jag befann mig i Bryssel där jag hade tillgång till två hjälpsamma nördar som benade ut det tekniska, så att jag kunde göra en liten konsekvensanalys i min text

Man kan grotta ner sig i vilken färg en kabel har, men i slutändan är det trots allt konsekvenserna av att kabeln finns och vilken information den förmedlar som är det intressanta för människors vardagsliv.

Nätets framtid hotas av girigbukar inte av nya toppdomäner²⁶

SVT Debatt, 23 juni 2011

ICANN har beslutat att släppa möjligheten att skapa egna toppdomäner fri. Det är en händelse som föregåtts av flera års förhandlingar och som nu väcker en del frågor.

Först och främst är det en sanning med modifikation att säga att det nu är fritt fram för alla och envar att skapa nya toppdomäner. Fritt betyder i det här fallet att det bara är de som kan betala cirka en och en halv miljon kronor i engångskostnad bara för att få ansöka om att få en toppdomän och omkring 300000 om året som man faktiskt kan få den. Pengarna går till ICANN, vad de sedan ska användas till verkar i nuläget dock oklart. Möjligen skulle man kunna se den höga kostnaden som ett hinder för en alltför ymnig andrahandsförsäljning av toppdomäner, men det står dock klart att friheten att överhuvudtaget skaffa en toppdomän är en frihet som är några få ekonomiskt starka aktörer förunnade. Det är inte en frihet för oss alla.

26 <http://debatt.svt.se/2011/06/23/natets-framtid-hotas-av-girigbukar-inte-av-nya-toppdomaner/>

Danny Aerts, ordförande för stiftelsen .SE, invänder i DN mot att man inte kan se vad de nya toppdomänerna kan leda till. Han tror själv att ICANNs beslut kommer att leda till större fragmentering och sämre användarvänlighet. Han förutser till och med att nätet, så som vi känner det i dag, kommer att upphöra.

Aerts har till viss del rätt. Internet, som vi känner det i dag, kommer att upphöra. Det har dock ingenting med ICANNs beslut om toppdomäner att göra, utan med nätets ständigt föränderliga natur. Nätet förändras alltid och det är en av de saker som gör nätet till en sådan fantastisk tillgång för oss alla. Problemet är inte att nätet ständigt förändras, utan att det finns starka politiska och ekonomiska krafter vill tvinga det till stagnation genom olika former av kontroll och begränsningar. Om det ska resas varningsflagg vad det gäller nätets framtid, så är det inte på grund av dess inneboende vilja till förändring, utan på grund av att det ständigt angrips av yttre krafter som vill tvinga det till stagnation.

Vad det gäller användarvänligheten bör potentiella nya toppdomäner inte vara ett större problem. Dagens browsrar hanterar redan i dag mångfalden på nätet på ett smidigt sätt. Några hundra nya toppdomäner skulle antagligen inte göra

livet på nätet så mycket mer komplicerat för den vanlige användaren. Däremot skulle det med största sannolikhet leda till en hel del varumärkes- och patenttvister. Vem har mest rätt till toppdomänen .cola? Coca-Cola eller Pepsi? Hur ska sådana tvister avgöras? Med först till kvarn, auktion eller i rätten? Oavsett är den största vinnaren ICANN och vad de tänker göra med det nya tillskottet i kassan förtäljer fortfarande inte historien.

Aerts förutspår även att ICANNs beslut kommer att leda till att det kommer att bli lättare för stater att mer eller mindre obemärkt blockera domäner som man av olika anledningar anser vara olämpliga och det är snarare här det verkliga problemet finns, men det problemet är inte nytt. Det finns redan, oavsett ICANNs beslut att släppa möjligheten att skapa nya toppdomäner fri.

Yttrandefriheten är redan hårt ansatt på nätet. Varje dag stängs olika domäner ner tämligen godtyckligt runt om i världen av krafter som har ett egenintresse av att på olika sätt kontrollera och begränsa nätet. Fler toppdomäner kan naturligtvis leda till att fler toppdomäner blockeras, men det är likväl bara ett symptom på ett betydligt mycket större problem som vi levt med länge. Yttrandefriheten på nätet är under

ständig attack och lagstiftarna är notoriskt dåliga på att förstå att de behöver skydda den och vad de behöver göra för att göra det.

Yttrandefriheten är en grundläggande mänsklig rättighet och får aldrig bli beroende av stiftelser och företags nycker och beslut. Yttrandefriheten måste skyddas genom sund och tydlig lagstiftning som inte försätter nätet i ett ständigt undantagstillstånd där yttrandefriheten får stå tillbaka för politiska och ekonomiska intressen.

Nya toppdomäner är i sig inget hot mot internet. De är, på gott och ont, en del av nätets naturliga utveckling. Det är de som av egenintresse försöker få denna utveckling att stagnera som är det verkliga hotet.

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

Jag stod och diskade på eftermiddagen den 22 juli när jag fick ett samtal om att någon sprängt en eller flera bomber i regeringskvarteren i Oslo. Det spelar naturligtvis ingen roll att jag diskade, men man minns alltid vad man gjorde när man fick höra riktigt dåliga nyheter.

Den följande timmen tillbringade jag som alla andra med att följa händelseutvecklingen på nätet. Jag tänkte på mina norska vänner. Jag tänkte på vad explosionen skulle få för konsekvenser både på ett rent mänskligt plan och på ett politiskt plan.

När Inti Chavez Perez ringde från SVT Debatt och frågade om jag kunde skriva något snabbt om mina tankar kring dådet sa jag ja. När terrorn slår till reagerar makthavare tyvärr inte alltid på bästa sätt. Istället för att stå upp för den frihet som terrorn angripit, så reagerar man istället med att begränsa friheten och spelar terrorn i händerna. Jag ville skriva något om farorna med det. Och det gjorde jag.

Ungefär samtidigt som min artikel publicerades såg jag de första uppgifterna om att någon sköt på Utöya i mitt twitterflöde. Jag trodde först att det var ett osmakligt skämt, men det kom fler och fler tweets och det stod snart klart att det inte var ett skämt.

Ganska snart fick jag min beskärda del av mejl om att jag var en opportunistisk asgam som festade på andras olycka genom att publicera en politisk debattartikel medan barn och ungdomar mejades ner av en galning. Det var naturligtvis inte min intention, men jag förstår att det såg ut som om det varit det.

Jag står för varje ord i artikeln, men jag önskar att jag hade väntat med att skriva den. Ibland är timingen viktigare än själva orden. Det här var en sådan gång och jag tänker fortfarande på det nästan varje dag.

Vi måste stå upp för det öppna samhället annars vinner terroristerna²⁷

SVT Debatt, 22 juli 2011

I dag går mina tankar till Norge. För några timmar sedan inträffade en, möjligen flera, stora explosioner mitt i Oslos politiska centrum. Mycket är fortfarande oklart, men den norska polisen utgår från att det handlar om ett medvetet angrepp mot det norska samhället. Det handlar om terror.

Terror dödar och terror skadar, både fysiskt och psykiskt. För dem som har oturen att befinna sig just där terrorn slår till är det en ohygglig och livsomvälvande upplevelse. Vi andra, vi som har turen att inte vara där terrorn slagit till reagerar med att bli rädda för att terrorn en dag ska nå oss och drabba våra nära och kära. Samhället skakas i sina grundvalar.

I dag har många människor i Oslo drabbats direkt av terrorn. Bilderna från Oslo är fasansfulla. Min blick söker ögonkontakt med människorna på bilderna och skräcken är så påtaglig att jag gång på gång upptäcker att jag måste vända bort blicken igen. Det är denna skräck terrorister vill föda

²⁷ <http://debatt.svt.se/2011/07/22/vi-maste-sta-upp-for-det-oppna-samhallet-annars-vinner-terroristerna/>

genom sina bestialiska dåd. Det är denna skräck terrorister inte skyr några medel att sprida. Det är denna skräck det fria och öppna samhället måste kunna absorbera och hantera.

Det är i sådana här stunder det fria och öppna samhället prövas. Klarar våra makthavare och vi själva av att stå upp för öppenhet och demokrati även när det blåser orkanvindar? Eller låter vi rädslan sprida sig genom hela samhällskroppen?

Terroristers främsta mål är inte att döda en eller tio personer. Deras mål är att lamslå samhället med en skräck som ingen av oss riktigt förmår att se i vitögat. De vill få det fria och öppna samhället att förblindas så av rädsla att det monterar ned sig själv. Det är därför deras förehavanden kallas terror – skräck.

Vi vet ännu inte vem eller vilka som är skyldiga till dagens angrepp mot Norge. Oavsett vem som gjort sig till självutnämnd bödel får det fria och öppna samhället aldrig svara med snabba och enkla åtgärder som drabbar vanliga medborgare. Dessa snabba och enkla åtgärder är mer stjälp än hjälp. De spelar de mörka krafter i händerna.

Samhällen som för att skydda sina medborgare väljer att betrakta samma medborgare som potentiella hot biter sig själva

i svansen och har en högst begränsad livslängd. Misstänksamheten och skräcken får all positiv utveckling att avstanna. Det är inte så konstigt. Att alltid betraktas som misstänkt inspirerar inte till stordåd. Man gör det man måste för att överleva, men man bryter inte ryggen av sig för att hjälpa den stat som ständigt behandlar en som en som en brottsling i förebyggande syfte.

Jag hoppas därför innerligt att de norska makthavarna, även i denna oerhört svåra situation, förmår att tänka långsiktigt och vågar stå upp för den frihet och öppenhet som man för ett halvt sekel sedan kämpade hårt för att få behålla. Jag hoppas att de svenska makthavarna gör detsamma.

En frisk och sund samhällskropp som står upp för medborgarnas fri- och rättigheter överlever terrordåd. Det är först när vi låter skräcken sprida sig som en aggressiv cancer genom hela samhällskroppen som vårt fria och öppna samhälle rämnar i grunden.

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

Fredrik Reinfeldt pratar ofta om att vara regeringsduglig. Jag vet inte exakt vad han lägger för mening i de orden, men jag är ganska övertygad om att vi inte är eniga om vad regeringsduglighet är.

En av en lagledares främsta uppgifter är att lyssna på sina lagkamrater och finnas till hands när de behöver stöd. En statsministers lag är folket. Det betyder att statsministern ska lyssna på folket och finnas till hands när folket behöver stöd. Reinfeldt gör inget av det.

När Norge drabbades av Anders Behring Breiviks vrede klev Jens Stoltenberg fram och lyssnade och stöttade. Han lade en emotionell dimension till rollen som statsminister som är helt grundläggande för ett gott ledarskap.

Reinfeldts ledarskap är allmänt oempatiskt och saknar hela denna emotionella dimension. Han saknar förmågan att lyssna till sitt folk. När det hettar till försvinner han i veckor från den offentliga debatten och skickar istället fram sina ministrar som kanonmat.

Ett oempatiskt ledarskap avspeglas negativt i hela samhället. En emotionellt bortkopplad ledare är allt annat än regeringsduglig.

Reinfeldt tycks ha tappat tron på friheten och demokratin²⁸

SvD, 29 juli 2011

Efter 9/11 vilade inte George W. Bush på hanen. Han skickade snabbt ut ett budskap om omedelbar vedergällning och drog igång ett massivt krig mot terrorismen där alla medel var tillåtna.

Efter tio år av Bushs världsomspännande krig mot terrorn sitter vi med facit i hand. De som har betalt det högsta priset i kriget mot terrorn är inte extremister av olika slag, utan de helt vanliga människor man sagt sig vilja skydda. I många fall har människor först fallit offer för terrorn och sedan för kampen mot terrorn. Det är det som sker när man låter ändamålen helga medlen.

När Norge handgripligen drabbades av extremismens ofattbara ursinne valde den norska regeringen ett helt annorlunda förhållningssätt. Istället för att tala om krig och vedergällning har Stoltenberg sört med sitt folk. Han har informerat dem. Han har visat att det finns en väg framåt och att den inte är krig.

28 http://www.svd.se/opinion/brannpunkt_6356696.svd

Stoltenberg har skickat en tydligt budskap till alla extremister där ute. Våld och angrepp mot det öppna och demokratiska samhälle ska mötas med mer öppenhet och mer demokrati. Man kan även ana att detta budskap inte bara är riktat till terrorister som Anders Behring Breivik, utan även till de som tillbringat de senaste tio åren med att jaga terrorister utan att skänka en tanke på de vanliga människor som ofta fått betala priset för det.

Stoltenberg har vänt blad och börjat skriva ett nytt kapitel i kampen mot terrorn. Det öppna och demokratiska samhället ska under inga omständigheter börja montera ner sig själv som ett svar på terrorismen. De skyldiga ska ställas till svars, men inte på de oskyldigas bekostnad.

Vår egen statsminister har i mångt och mycket varit osynlig efter dåden i Norge. Han har reagerat för sent och för lite och framstår återigen som frånvarande och bortkopplad från sitt folk. Än mer oroande är det faktum att han i sin senkomna debattartikel i SvD om dåden i Norge inte verkar ha förstått det genialiska i Stoltenbergs agerande.

När Stoltenberg talar om öppenhet som positiv förutsättning för demokrati skriver Reinfeldt att ”våra öppna samhällen gör oss sårbara”. När Stoltenberg talar om öppenhet

och demokrati som samhällets grundpelare skriver Reinfeldt om ”ett starkt rättsväsende med resurser och verktyg att skydda oss från brottslighet, våld och terror”. Skillnaden är milsvid.

Reinfeldt tycks ha tappat tron på den inneboende styrkan i öppenhet och demokrati. Han skriver om den, men orden klingar falskt när han obönhörligen tycks hamna slutsatsen att den enda lösningen är ett starkt rättsväsende, vilket i Reinfeldts värld betyder mer övervakning och fler inskränkningar i vanliga människors fri- och rättigheter.

Statsministern vill nog skydda oss, men faktum är att varken FRA-lagen, datalagringsdirektivet eller någon av de andra övervakningslagar som hans regering tvingat igenom eller försöker tvinga igenom kan skydda oss från män som Anders Behring Breivik. Den sorgliga sanningen är att det inte finns något som kan garantera oss skydd från dem. Det bästa vi kan göra är att bygga upp ett öppet och demokratiskt samhälle som förmår hantera även de svåraste av stunder.

Detta har Stoltenberg och den norska regeringen förstått. Reinfeldt och den svenska regeringen famlar i mörkret och greppar i blindo efter verktyg som gör vårt samhälle svagare och mindre tryggt att leva i.

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

Jag tror att det är lätt att ibland glömma bort varför man tycker något. Man vet vad man "ska" tycka, men varför tycker man det? Varför spelar det någon roll för mig? Vad gör det för skillnad i mitt och andras liv?

När någon undrar varför det är viktigt att bevara möjligheten att få vara anonym på nätet, så räcker det inte att säga att "Det handlar om personlig integritet". Jaha? Och varför behöver jag den?

Jag är verkligen inget fan av kurser i kreativt skrivande, men de lär ut en riktigt bra sak: "Show, don't tell!" Det är en princip som jag tycker att man ska applicera även på politik.

Folk som vill veta vad man står för blir inte mer upplysta av att man rapar upp lagparagrafer och recenserar dem med en tumme upp eller en tumme ner. De vill veta vad våra ståndpunkter betyder för dem i deras vardag. Det betyder att det finns minst lika många svar som det finns människor som frågar.

Det är viktigt att bevara möjligheten att få vara anonym på nätet av många anledningar. Den anledning som fick just mig att ställa mig på barriaderna för den möjligheten är att jag vet precis hur det känns att vara femton och tro att man är the only gay in the village.

Det finns fortfarande många femtonåringar i samma situation runt om i landet. De måste få en chans att delta i det offentliga samtalet de med, även om de inte är beredda att skylta med sitt namn. Deras röster behövs.

Vad är din anledning?

Anonymiteten på nätet är livsviktig²⁹

Aftonbladet, 6 augusti 2011

En vecka om året trängs politiker i kapp i för att få krama på sådana som mig. En vecka om året är vi det bästa sedan skivat bröd. Under Prideveckan är vi fantastiska och alla är våra bästa kompisar. Resten av året är det inte många av dem som skänker oss en tanke. De är för upptagna med att fatta beslut som på olika sätt gör livet besvärligare för mig, men framför allt för de som befinner sig på samma punkt i livet som jag gjorde för tjugo år sedan.

För tjugo år sedan var jag sjutton år gammal och bodde i Borlänge. Efter skolan brukade jag gå till biblioteket för att mellan bokpärmarna försöka hitta någon som var som jag. Det var det enda stället där det fanns en sportslig chans, för någon annanstans syntes de inte till. Min lilla stad var trevlig på många sätt, men gay var den sannerligen inte. Det enda som var det minsta lilla gay var att Jonas Gardell besökte grannstaden Falun någon gång vartannat år.

På biblioteket var det annorlunda. Mellan bokpärmarna fanns det en hel del kvinnor som förälskade sig i andra kvinnor.

29 <http://www.aftonbladet.se/debatt/article13425981.ab>

Dessvärre insåg snabbt att de inte var några fantastiska förebilder. Jag visste att jag förälskade mig i tjejer, så långt var jag med, men allt det där andra tänkte jag då rakt inte ställa upp på. Jag skämdes inte. Jag hade inte ångest. Jag var varken suicidal eller mordisk och jag tänkte inte kasta mig i armarna på en karl jag inte ville ha för att verka vara något jag inte var.

Efter att ha finkammat biblioteket efter någon form av positiv förebild beslutade jag mig för att inte låta mina känslor smetas ner av det där depressiva dravlet som tydligen var omvärldens syn på hur mitt liv skulle komma att te sig. Jag visste att det jag kände var något bra och därför fattade jag tidigt ett mycket medvetet ett beslut om att trycka på paus och ställa mitt liv på vänt.

Medan mina klasskamrater och kompisar dejtade och skaffade sig pojk- och flickvänner bidade jag min tid. Allt det där skulle jag också göra, men inte där och inte då, utan sedan. I efterskott har jag förstått att vi var flera som gjorde så. Några av mina bästa vänner från den tiden är också gay, men vi pratade aldrig om det då. Vi pratade om allt annat, men aldrig om det. Det pratade vi om först flera år senare när vi allihop hade flyttat till Stockholm och hade tröttnat på att vänta på att få leva våra liv.

Dagens ungdomar har tack och lov ett verktyg som vi inte hade. De har internet. Det betyder att de har oändligt mycket bättre möjligheter att skaffa sig positiva förebilder. Deras bibliotek är inte ett lokalt statsbibliotek med heltäckningsmatta från sjuttioalet. Deras bibliotek är rymmer kunskap och erfarenheter från hela världen. De kan hitta alla de böcker och filmer som jag inte hade en aning om fanns.

Dagens ungdomar har ett fönster ut i en bättre och öppnare omvärld som jag och mina vänner inte hade. De kan möta alla de där människorna som vi aldrig såg till någonstans där vi bodde. Ni vet, alla de där helt vanliga människorna som bara genom att leva sina liv öppet och ärligt är de finaste förebilder man kan önska sig. På nätet kan dagens ungdomar träffa vänner som är precis som dem. De kan hitta pojk- och flickvänner. De kan vara som alla andra ungdomar.

Jag tänker ofta på detta när det höjs röster som vill begränsa friheten och möjligheten att vara anonym på nätet. Varje försök att begränsa dessa friheter är ett konkret försök att skicka tusentals ungdomar rakt in i garderoben och ensamheten igen. Varje sådant försök får det att knyta sig i magen på mig.

Självklart finns det människor som missbrukar friheten

och anonymiteten till att sprida hat och fördomar. Det har det alltid funnits, men man biter sig i foten om man försöker tysta dem genom att begränsa deras och andras möjligheter att uttrycka sig anonymt.

I början på 90-talet såg jag Army of Lovers uppträda i Borlänge. Större delen av konserten skanderade stora delar av publiken i skydd av folkmassans anonymitet ”Bögjävlar!” Ingen sa något om det. Vi gick alla tyst hem och låtsades som om det inte hade hänt. Det var lättast så. På den tiden sa ingen emot. Om någon ville säga emot, så förpassades man till insändarsidan där man var tvungen att skriva under med namn och vem skulle våga göra det och utsätta sig för den skanderande mobben? Jag vågade inte.

Dagens frihets- och anonymitetsmissbrukare förvandlar inte sällan nätets kommentarsfält till verbala pissrännor, men maktbalansen har förändrats. Förr var de herre på täppan och kunde stå oemotsagda och spy ut sitt hat på en konsert, vid en busshållplats, vid fikabordet eller i skolan. I dag står de aldrig oemotsagda. Det finns en anonym armé av godhjärtade tangentbordsriddare som villigt rycker ut och står upp för allas

rätt att leva sina liv som de vill. De finns i kommentarsfält, bloggar och twitter och de inspirerar andra att inte tåga still i världen utanför nätet heller. Dessa anonyma hjältar glöms i princip alltid bort när man diskuterar hat och fördomar på nätet.

Jag är riktigt stolt över den där tonåringen som trots allt vägrade låta sig övertygas om att det hon kände var fel, men jag tycker det är sorgligt att det fanns få positiva förebilder att hon kände att hon behövde pausa sitt liv. Jag vill inte att någon som växer upp i dag ska behöva göra det.

Jag och mina vänner gick inte fria från hat och fördomar bara för att internet inte fanns. Faktum är att vi i stället stod alldeles ensamma mitt uppe i hat och fördomar just för att internet inte fanns. Vi skulle ha behövt de där godhjärtade tangentbordsriddarna på vår sida. En enda positiv kommentar bland hundra negativa hade gjort stor skillnad. Vi hade vetat att vi inte var ensamma.

Ingen ska behöva känna sig tvingad att tillbringa tonåren i ett glåmigt väntrum. Fördomar får aldrig stå oemotsagda. Därför måste vi slå vakt om frihet och anonymitet på nätet och ge ungdomar en ärlig chans att upptäcka att de har ett

fantastiskt liv framför sig oavsett vem de har turen att älska och få bli älskad av.

Är det för mycket att hoppas att politiker ska tänka på det mer än en vecka om året?

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

”Datorer kan inte utrota oss människor.” Smaka på den rubriken! Jag tycker att den är fantastisk. Kan ni tänka er hur många som klickade in där för att få sin bild av foliehattpirater bekräftad?

Rubriken har ingenting med någonting att göra. Intressant nog valde SVT Debatt dessutom att illustrera artikeln med en bild på en terminator. Jag gissar att någon på SVT Debatt kände sig lite extra kreativ just den dagen och jag älskar det.

Det var dessutom ett roligt tilltag att slänga åt mig en dystopi att recensera. Jag är en obotlig optimist. Dystopier går mot varje liten glad fiber i min kropp. Krocken blir episk.

Med det sagt så tar jag gärna emot fler uppdrag av den här typen. Debattartiklar i all ära, men det är roligt att bryta av med något annat då och då.

Datorer kan inte utrota oss människor³⁰

SVT Debatt, 8 augusti 2011

Jag har läst Eric Schüldts och Jonas Anderssons dystopi ”Framtiden”. I den deltar några piratpartister i byggandet av en informationspyramid. Människorna flyttar in i pyramiden och glömmer snabbt bort varandra när de fastnar i det konstanta flödet av information.

När jag läser boken gör jag det utifrån många perspektiv. Jag är akademiker. Jag är före detta bokförlagschef. Jag är författare. Jag är partiledare för Piratpartiet. Jag är optimist.

Akademikern i mig hittade faktafel och fick tampas ordentligt med författaren i mig om huruvida det är något man kan leva med i en fiktiv text. Till slut kom jag fram till att om man skriver fiktion som utger sig för att bygga på någon form av fakta, så får man nog ändå passa sig för att slänga ur sig att hjulet inte var uppfunnet när Cheops pyramiden byggdes (sid. 27), trots att hjulet bevisligen varit i bruk mer än tusen år tidigare. Eller att lyfta fram det faktum att medeltidens katedralbyggare använde mindre, mer lätthanterliga stenblock,

30 <http://debatt.svt.se/2011/08/08/anna-troberg-pp-datorer-kan-inte-utrota-oss-manniskor/>

som om de vore de första som kommit på det (sid. 100), trots att egyptier, greker, romare och många andra gjort det långt tidigare. Eller att medeltidens mekaniker uppfann den mätbara tiden när de uppfann det mekaniska uret (sid. 102), trots att både egyptier och romare hade ganska avancerade apparater för att kunna mäta just tid. Ett faktafel är ett misstag. Två är slarv. Tre är i det närmaste ett löfte om att det finns fler som jag inte besitter de rätta detaljkunskaperna för att hitta. Som läsare känner jag mig helt enkelt en aning osäker på om det är en så god idé att överlämna siandet om framtiden till någon som har ett så slappt förhållande till historien.

Optimisten i mig blir oerhört provocerad av den nattsvarta pessimismen i ”Framtiden”. Jag vet att pessimism av någon outgrundlig anledning värderas högre än optimism för att den av en lika outgrundlig anledning ofta sammanblandas med realism, men begrunda detta: Hur långt skulle mänskligheten ha kommit om vi inte begåvats med optimister som vågat tro att vi en dag skulle kunna bota sjukdomar, segla över Atlanten eller åka till månen? Min gissning är att vi inte ens skulle ha tagit oss ur grottan, eftersom ”det säkert kommer att börja regna så det är ingen idé att gå ut”.

Som partiledare för Piratpartiet är jag naturligtvis en av

dem som varit med och byggt den där förhatliga och fördummande elektroniska pyramiden i ”Framtiden”, men jag noterar ändå att texten tilltalar mig mest när jag läser den med partiledarhatten på. Det förvånar mig en smula, men kanske är det ändå inte så konstigt. Det finns ibland en ganska verklighetsfrånvärd och frånstötande hallelujamentalitet kring den nya tekniken. Den har visserligen sin motsvarighet i de mest fundamentalistiska teknikmotståndarnas doom and gloom-mentalitet, men den blir inte mer charmig för det.

Nyckelordet är nämligen fundamentalism snarare än teknikvurmare eller teknikhatare. Det må finnas ett ”fun” i fundamentalist, men så mycket roligare än så blir det inte när folk vägrar inse att världen sällan är svart eller vit, utan att verkligheten oftast utspelar sig i gråskalorna däremellan. Båda sidorna i kampen om det fria nätet och den nya tekniken har sin beskärda del fundamentalister, men de flesta av oss befinner oss inte där och kanske är det den mer balanserade bilden jag saknar mest i ”Framtiden”.

Vi, och då menar jag inte vi pirater, utan alla vi med smartphones och netbooks, bloggar och twitterkonton, framställs alla som någon sorts extremister utan förmåga att stanna upp och reflektera över vår gemensamma samtid och de olika

framtidsscenario vi idag har möjligheten att arbeta oss fram mot. Jag vet att det tillhör genren. En dystopi ska vara svart. Frågan är om genren i sig inte står i vägen för en mer givande text.

Jag är optimist och realist. Jag kommer aldrig att skriva vare sig en dystopi eller en utopi. Jag tror helt enkelt inte på en så polariserad värld. Jag tror däremot på människans förmåga att tänka kritiskt och göra personliga val i sin vardag oavsett om de är uppkopplade eller ej. Den dag jag skriver en framtidsskildring kommer jag inte beröva henne de förmågorna, för jag tror att de är nödvändiga att ta med i beräkningen om man vill komma någon sorts framtidssanning nära med kristallkulan.

Jag ser fram emot ett bredare och mer självkritiskt samtal om vår samtids speciella utmaningar. ”Framtiden” är bara en liten del av det samtalet. Jag väntar med spänning på fler delar, så att vi tillsammans kan lägga ett realistiskt framtidspussel.

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

Föreställ dig dessa två scenarion:

Du skickar ut en random festinbjudan på twitter. Dagen då festen ska gå av stapeln ställer du fram spriten, öppnar din ytterdörr och lämnar sedan huset och låter gästerna roa sig bäst de vill utan att du bryr dig om dem.

Du skickar ut en festinbjudan på twitter. Dagen då festen ska gå av stapeln öppnar du ytterdörren och välkomnar dina gäster ordentligt och ger dem en välkomstdrink. Sedan roar du dig tillsammans med dem.

Efter vilken fest tror du att det tar längst tid att städa?

Bjud in människor till samtal³¹

DN Kultur, 15 augusti 2011

Just nu pågår det en rad diskussioner och metadiskussioner om kommentarsfältens vara eller inte vara. Krönikörer och andra proffstyckare ondgör sig över de ohängda kommentatorerna. Tidningar stänger av sina kommentarsfält och kallar det att ta ansvar. I själva verket duckar de för allt vad ansvar heter.

Gemensamt för alla dessa diskussioner är att ingen av dem som deltar i dem bemödar sig att egentligen hälsa på i kommentarsfälten och umgås med kommentatorerna. I stället sitter man på höga hästar och sneglar ner från ett ganska osympatiskt von oben-perspektiv och rynkar på näsan åt pöbelns fasoner.

Det är bra att man diskuterar miljön i kommentarsfälten. Den är inte alltid helt hälsosam. Men så länge diskussionerna förs rakt över huvudet på de människor som skriver i kommentarsfälten kommer dessa diskussioner aldrig att uppfattas som något annat än en provokation. Ingen tycker om när folk pratar över huvudet på en, inte heller kommentatorer.

31 <http://www.dn.se/kultur-noje/debatt-essa/anna-troberg-bjud-in-manniskor-till-samtal>

Om tidningarna verkligen vill ta sitt ansvar, så ska de ta hand om de människor de bjuder in till samtal. Kommentarsfälten är i dag ett party med en allestädes frånvarande värd. Var är alla de som myndigt skickar ut sina åsikter i form av krönikor och debattartiklar? I kommentarsfälten är de i alla fall inte och det är nyckeln till problemet med oregerliga och otrevliga kommentarsfält.

Det tycks inte vara fint att befatta sig med dem som tagit sig tid att läsa all den text som produceras. Kommentatorer reduceras till nummer. Ju högre nummer, desto fler sålda annonser och skinande skribentegon. Bortsett från det ser man inte på kommentatorerna med något annat än förakt. Kommentarsfälten kallas pissrännor och alla undviker att befatta sig med dem.

Tidningarnas kommentarsfältproblem finns även i bloggosfären. Alla vill sprida sina tankar och åsikter ut över världen. Få vill egentligen befatta sig med kommentarsfältet förrän det dyker upp en kommentar som gör dem tillräckligt upprörda. Faktum är att det enda sättet att över huvud taget få många skribenters uppmärksamhet är att skriva något som är fullkomligt galet. Vanliga samtal verkar inte vara något som intresserar krönikörer, journalister och bloggare. De är

megafoner som förväntar sig att stå oemotsagda.

Jag är partiledare för Piratpartiet. Jag är kvinna. Jag är flata. Jag är lite för rund. Jag talar skånska. Jag smyger inte med mina åsikter. Jag är bitsk. Jag är, kort sagt, ett perfekt mål för alla möjliga sorters näthat. Det händer att jag får mindre trevliga kommentarer, men det händer förvånansvärt sällan.

Jag upptäckte tidigt att ju mer aktiv jag är i mina egna kommentarsfält, desto trevligare blir de. Även de kommentatorer som vid första anblicken visar alla tecken på att vara fullfjädrade kommentarstroll visar sig ofta vara riktigt hyggliga personer om man bara tar sig tid att prata med dem. Med. Inte till.

Det vi alltför snabbt avfärdar som kommentarstroll är oftast hyggliga människor som undrar varför de blivit bjudna på party när värden inte behagar visa sig. De är missskötta gäster som underhåller sig själva bäst de kan medan de väntar på att värden ska dyka upp och småprata lite med dem. Visst finns det ohjälpliga undantag, men de är betydligt färre än vad diskussionen om kommentarsfältens vara eller inte vara ger sken av.

Innan jag blev politiker jobbade jag som bokförlagschef. Jag har hört flera välkända författare stolt proklamera att de

minsann är FÖRFATTARE och att de inte tänker slösa tid på att sitta och prata med sina läsare på nätet. Det är naturligtvis deras val, men de kommer att upptäcka att dagens läsare har nya krav. Tar man sig inte tid att se och prata med sina läsare, så kommer de inte att ta sig tid att intressera sig för det man själv gör. De kommer i bästa fall att trola sönder det och i värsta fall strunta i det. Detsamma gäller tidningar och bloggar.

Tidningar och bloggare, stäng inte kommentarsfälten. Ta ert ansvar i stället. Bjud inte in människor till party om ni inte tänker vara goda värdar. Ta er tid med dem som tar sig tid med er. Tala med dem. Var en god värd.

Allestädes frånvarande värdar får de partyn de förtjänar.

Anna Troberg, partiledare för Piratpartiet

Minns ni Limahl? Han som sjöng "The Neverending Story"? Jag tänker ganska ofta på honom. Det finns nämligen ingen låt som bättre fångar upphovsrättsindustrins eviga jakt på människor som tycker om att dela kultur med varandra. Den tycks aldrig ta slut. Dessutom är den otroligt enerverande, precis som Limahl och hans låt.

Som tur är finns det faktiskt ett slut på eländet. Upphovsrätts-extremisterna kan inte vinna den här fajten. De kan skramla med sina vapen och fördröja processen, men det går inte att stoppa en flodvåg.

Det går inte att stoppa kulturens inneboende vilja att sprida sig. Det finns ingen brist på historiska exempel där man försökt stoppa kulturspridning. Inte ens den katolska kyrkan har lyckats med den bedriften och de hade glödgade tänger till sitt förfogande. Det har inte upphovsrättsextremisterna. Jag anar dock att de drömmer våta drömmar om glödgade tänger och mjällt fildelarkött.

Sluta straffa fildelare³²

DN, 30 augusti 2011

För några dagar sedan besökte vi en fildelningsrättegång i Uppsala. På de anklagades bänk satt en hygglig karl i sextioårsåldern med ordnat liv som aldrig tidigare varit i något klammeri med rättvisan. Han hade köpt en dator, upptäckt att det fanns ett program på den som han kunde använda för att ladda hem rockabillylåtar. Det gjorde han och nu riskerar han två års villkorlig dom för upphovsrättsbrott.

I dag, tisdag, upprepas historien i Göteborg. Den här gången är det en helt vanlig femtonåring som sitter på de anklagades bänk. Han fick virus på sin skoldator och i samband med det uppmärksammade skolans it-tekniker att han också hade ett tjugotal filmer på datorn och gick till rektorn. Dessvärre visade sig rektorn vara en nitisk paragrafryttare som såg det som sin uppgift att statuera exempel. Rektorn angav femtonåringen till polisen. Åklagaren yrkar att femtonåringen ska dömas till ungdomstjänst.

Över två miljoner svenskar kulturdelar regelbundet. Upphovsrättsindustrins advokater mobiliserar och arbetar på

32 <http://www.dn.se/debatt/sluta-straffa-fildelare>

flera liknande fall. Rättegångar som dessa kommer att bli vanligare och vanligare. Dessvärre är hela den här sorgliga cirkusen ett spel för gallerierna som är väl framfört av en bransch vars enda innovativa försök att tjäna pengar de senaste åren gått ut på att hitta mer effektiva sätt att stämma skiten ur sina kunder. De har iscensatt något som bäst kan beskrivas som ett av historiens mest formidabla försök att bita den hand som föder en.

Sextioåringen i Uppsala och femtonåringen i Göteborg och alla de andra miljontals svenskar som kulturdelar skadar ingen. De är inte ett hot mot någon. De gör bara det människor gjort i alla tider. De delar kultur med sina medmänniskor. De gör något som berikar deras medmänniskor. Det är dessutom en nödvändighet för kulturens själva existens. Odelad kultur är kultur som ingen ser, ingen älskar och ingen köper. Delad kultur hittar sin publik, blir älskad och köps.

Varje fildelningsrättegång är en personlig tragedi för den som drabbas. Väletablerade människor stigmatiseras av en dom och får sin ekonomi förstörd av dagsböter. Ungdomar tvingas gå ut i vuxenlivet med stora skulder och en prick i kriminalregistret som hindrar dem från att få jobb och ta lån. Allt detta för att lagstiftningen utgår från upphovsrätts-

industrins föråldrade tankar om att kulturen mår bäst i låsta och förbommade rum.

Det är anmärkningsvärt att de politiker som skulle kunna göra något åt detta lyser med sin frånvaro medan dessa personliga tragedier utspelar sig. De går i upphovsrättsindustrins strama koppel, vänder bort blicken och försöker övertyga sig själv och oss andra om att det är rättvisa som skipas.

Vi och andra representanter från Piratpartiet och Ung Pirat fanns på plats i Uppsala tingsrätt. I dag är vi på plats i Göteborgs tingsrätt. Vi kommer att finnas på plats vid var och en av dessa rättegångar tills de andra politikerna vaknar och verklig rättvisa kan skipas. Det kan bara ske genom en ordentlig reformation av den ekonomiska upphovsrätten så att den bland annat tillåter fri kulturdelning för privat bruk.

Om lagen säger att hyggliga människor ska släpas inför rätta om de gör något som är bra och berikar människor, kultur och samhälle, så är det lagen det är fel på, inte människorna.

*Anna Troberg, partiledare Piratpartiet
Gustav Nipe, förbundsordförande Ung Pirat*

Har ni kommit fram till ett svar på frågan om vilket party det kommer att ta minst tid att städa upp efter?

Aftonbladet och några andra kom på ett tredje alternativ:

Du skickar ut en festinbjudan på twitter. Dagen då festen ska gå av stapeln hyr du in Facebook som dörrvakt och låter dem muddra dina gäster och sälja det den hittar i deras fickor.

Jag vet inte vad ni tycker, men själv tycker jag att det är ett urdåligt alternativ. Festen saknar fortfarande någon som är där och tar hand om gästerna på ett trevligt sätt. Magdalena Ribbing skulle inte var nöjd.

Fel att avskaffa anonymiteten³³

Aftonbladet, 31 augusti 2011

Alla vi som tillbringar mycket tid på nätet vet att kommentarsfält inte alltid är så sympatiska. Där, precis som på alla andra ställen på och utanför nätet, finns det en del människor som inte förstått att det faktiskt lönar sig att vara trevlig mot andra. En del är lite ensamma, vissa är allmänt grälsjuka, några är direkt otrevliga. En liten del går över alla gränser och betar sig som svin. Därom råder det ingen tvekan.

Däremot är vi oeniga om hur vi ska hantera problemet. Aftonbladets chefredaktör, Jan Helin, berättar att tidningen nu kommer att börja kräva Facebook-inloggning för kommentatorer. De senaste dagarna har flera svenska nättidningar beslutat att vidta liknande åtgärder eller att helt stänga av möjligheten att kommentera deras artiklar. Det är en olycklig och oroväckande utveckling. Det är dessutom en utomordentligt dålig lösning på problemet med ostyriga kommentarsfält.

Tidningarna har ingen skyldighet att upplåta utrymme till

33 <http://www.aftonbladet.se/debatt/debattamnen/medier/article13550257.ab>

några kommentatorer alls, men de biter sig i foten om de inte gör det. Dagens tidningsläsare nöjer sig inte med att vara passiva mottagare. Megafonernas tid är förbi. Framtiden finns i samtal människor emellan.

Det är också i dessa samtal som lösningen på problemen i kommentarsfälten finns. Receptet för att skapa trevliga kommentarsfält är enkelt om man har en genuin önskan att lösa problemet och inte bara sopa det under mattan.

I stället för att stänga ner kommentarsfält, förmoderera dem eller förbjuda anonyma kommentarer borde tidningarna ta verkligt ansvar och vara närvarande i kommentarsfälten. I dag lämnar man kommentarsfälten vind för våg och blir sedan förvånad över att kommentarsfesten spårar ur och förfasar sig över ”pissrännan”. Tidningar som vill ha trevligare kommentarsfält borde skaffa sig hyggliga kommentarsfältsvårdar.

Låt sedan alla, även anonyma, komma till tals. Helins prat om att man minsann måste kunna stå för sina ord låter fint. Det är bra om man har möjlighet att säga vad man tycker och tänker utan att behöva vara anonym, men det är en lyx som inte är alla förunnad i alla lägen.

Det är viktigt att inte utesluta en 15-årig bög i Sveg, en

papperslös flykting eller en äldre dam på ett illa skött vårdhem som vill dela med sig av sina erfarenheter i ett kommentarsfält. Även deras röster behövs i det offentliga samtalet. Tyvärr kommer deras röster nu att tystna i Aftonbladet och andra svenska tidningar. Det är en förlust för oss alla.

Så vad gör man då åt de som organiserat försöker ta över kommentarsfälten för att föra fram sin egen ljusskygga agenda? Det är fullt rimligt att kräva saklighet och allmänt hyfs av kommentatorer och därför bör värdarna ha möjligheten att vänligt, men bestämt, lyfta ut folk ur samtalet, tillfälligt eller permanent, om de missköter sig upprepade gånger.

Värdarnas främsta uppgift bör dock inte vara att agera polis. De ska vara närvarande i kommentarsfälten och delta aktivt i samtalen. En människa som möts av en annan människa är betydligt mindre benägen att bete sig som en idiot än en människa som ingen bryr sig om.

Det finns all anledning att fundera på varför varken Aftonbladet eller någon annan tidning valt att ens prova dessa åtgärder fullt ut. Kan man betala människor för att förmoderera kommentarsfälten, så kan man lika gärna betala dem för att vara trevliga kommentarsfältsvärdar.

Är det männe så att man drömmer sig tillbaka till den

gamla goda megafontiden när man glatt matade läsarna med åsikter utan att någonsin få något mothugg? I så fall är det nog hög tid att vakna upp och lukta på kaffet.

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

Det finns stor uppfinningsrikedom vad det gäller hur man bäst ser till att få en riktigt otrevlig fest.

Här kommer ännu ett alternativ:

Du skickar ut en festinbjudan på twitter. Dagen då festen ska gå av stapeln ställer du ut lite sprit i trädgården, sedan låser du dörren och skiter i att släppa in dina gäster.

Det här är inte heller en vinnare. Du kanske slipper städa inomhus, men din trädgård kommer att se ut som fan. Magdalena Ribbing skulle fortfarande inte vara nöjd.

Låsta kommentarsfält banar väg för nytt Utöya³⁴

SVT Debatt, 1 september 2011

Det har gått nästan sex veckor sedan den där olycksaliga fredagseftermiddagen när Anders Behring Breivik beslutade sig för att göra sig själv till det norska samhällets bödel. Det känns märkligt längesedan trots att det bara gått en kort tid. Så många människors liv förändrades den där dagen. En del liv avslutades alldeles för tidigt, andra liv kommer för alltid att ha gapande tomma hål efter förlorade nära och kära. Men även vi som hade turen att befinna oss på längre avstånd från tragedin ser nu hur våra liv förändras.

Jag skrev här på SVT Debatt redan innan någon visste omfattningen av Breiviks framfart. Jag skrev bland annat:

”Jag hoppas därför innerligt att de norska makthavarna, även i denna oerhört svåra situation, förmår att tänka långsiktigt och vågar stå upp för den frihet och öppenhet som man för ett halvt sekel sedan kämpade hårt för att få behålla. Jag hoppas att de svenska makthavarna gör detsamma.”

34 <http://debatt.svt.se/2011/09/01/lasta-kommentarsfalt-banar-vag-for-nytt-utoya/>

Det är med stor glädje jag kan konstatera att de norska makthavarna med Jens Stoltenberg i spetsen hanterat det hela oklanderligt. De svenska makthavarna lämnar en del i övrigt att önska.

Den Fantastiske Fredrik gjorde som han alltid gör när någon form av känslomässigt engagemang i något annat än skattefrågor krävs av honom. Han levererade några floskler och försvann sedan i en rökpuff från scenen. Istället skickade han fram sin assistent Beatrice Ask, som visserligen lyckades förmedla en god portion empati, men sedan föll på mållinjen i TV4:s morgonsoffa.

Ask föll in i gamla julspår och började som vanligt peka ett anklagande pekfinger mot nätet. Hon fick nätet att låta som en ungdomsgård dit unga människor kommer för att leka av sig lite. Hon gjorde en tydlig åtskillnad mellan den ”riktiga” världen och världen på nätet. Hon talade om att det måste finnas ”vuxna”, ”vanliga hederliga människor” på nätet som kan ”säga ifrån”.

När Fantastiske Fredrik åter dök upp på scenen i en debattartikel i SvD tycktes han helt ha förlorat tron på styrkan i öppenhet och demokrati. Medan Stoltenberg talade om mer öppenhet och mer demokrati, skrev Reinfeldt om ”ett starkt

rättsväsende med resurser och verktyg att skydda oss från brottslighet, våld och terror.”

Jag har inget emot ett välfungerande rättsväsende, men jag vet vad det betyder när Reinfeldt talar om ”ett starkt rättsväsende med resurser och verktyg att skydda oss från brottslighet, våld och terror”. Det betyder mer övervakning och fler inskränkningar i människors fri och rättigheter och det är inte en lösning på något. Det är ett uttryck för ett osunt kontrollbehov.

Sedan har vi den tredje statsmakten, media. Även de har reagerat med att peka ett anklagande finger på nätet. Just nu rasar en vild debatt om kommentarfältens vara eller inte vara. Många tidningar har valt att ta bort eller begränsa möjligheterna att kommentera under deras artiklar.

Jag är inte blind för det faktum att många kommentarsfält är direkt otrevliga att befinna sig i, men tidningarna väljer fel väg att gå. Om de vill ha trevligare kommentarsfält ska de börja vara närvarande i dem. Den dåliga stämningen är inte ett tekniskt problem. Det är ett kommunikationsproblem. Det löses främst med kommunikation, inte teknik.

Inga av de åtgärder som regeringen och tidningarna nu förespråkar hade kunnat hindra Anders Behring Breivik.

Möjligen kan man fånga upp en del personer som han långt innan de spårar ur helt genom att lyssna på dem och prata med dem. Våldigt mycket av den frustration som finns inom olika extrema grupper i samhället beror på att de känner en enorm alienation. Ingen lyssnar, ingen vill ta i dem med tång. Ingen bryr sig om dem. De är ensamma.

Om det är något vi borde lära oss av allt det som skett är att det inte fungerar att inte ta debatten. Vi måste ta debatten. Vi måste stå upp för öppenhet och demokrati och låta alla komma till tals, även de som har åsikter vi inte delar.

Sedan får vi inte låta dem bara stå där beställda men inte avhämtade. Vi måste bemöta dem. Vi måste dessutom bemöta den rädsla som får dem att överreagera, snarare än att bara avfärda dem som idioter. Vi får inte sopa obekväma åsikter under mattan bara för att vi inte delar dem. Vi måste mötas som människor och prata med varandra.

Jag har märkt att det inte gör så mycket om man inte håller med varandra. Om man bemöter människor med någon sorts grundläggande mänsklig respekt, så är det fullt möjligt att nå fram till de flesta och faktiskt kunna hitta korn av samförstånd.

Vems överdrivna rädsla är det egentligen jag talar om? Extremisternas? Fantastiske Fredriks? Justitieministerns?

Tidningarnas? Det spelar ingen roll. Alla måste få vara delaktiga i det demokratiska samtalet som bygger ett öppet och bra samhälle att leva i. Det är i samma stund som vi stänger människor ute ur samtalen som problemen börjar. Rädda och ensamma människor kan bli en fara för andra människor. De som känner att de har en naturlig plats i samhället blir det inte.

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

Tänk om du kunde starta en verksamhet där du kunde tvinga folk att betala till dig oavsett om de tog del av de varor du saluförde eller ej. Tänk om du kunde lägga en tvångsavgift på andras varor för att själv tjäna en slant. Tänk dig att du kunde göra detta om och om igen. Visst vore det schyst? För dig alltså, inte för alla andra.

Det låter som ett otroligt scenario, eller hur? Det är det inte. Detta är dagens föråldrade upphovsrätts baksida. Detta är precis vad insamlings-sällskapet Copyswede tillåts göra.

Du kanske aldrig har hört talas om dem, men jag lovar dig att du har betalat dem. Antagligen massor av gånger.

Avgift på digital lagring skadar branschen³⁵

ETC, 7 september 2011

Tog du mycket bilder i sommar? Filmade du barnen på stranden? Vad roligt. Det är fina minnen att bevara för framtiden. Synd bara att du måste betala Per Gessle för att få spara dem åt dig själv och mor- och farföräldrar som vill följa barnbarnens utveckling.

Insamlingssällskapet Copyswedes vägar är outgrundliga. Från och med den första september kräver de privatkopieringsersättning för USB-minnen och externa hårddiskar. USB-minnen kommer att kosta en krona mer per GB upp till 80 GB. För externa hårddiskar blir ersättningen åttio kronor per enhet. För en hårddisk på 250 GB, kommer ersättningen att utgöra omkring femton procent av priset.

Privatkopieringsersättningen är inte tänkt att täcka upp för den låtsasförlust upphovsrättsindustrin påstår att kulturskapare lider av när människor jobbar gratis som pr-agenter genom att ägna sig åt kulturdelning. Den ska täcka annan låtsasförlust, nämligen den som inte uppstår om du dristar dig till att kopiera

35 <http://www.etc.se/debatt/avgift-p%C3%A5-digital-lagring-skadar-branschen>

en av dina köpta cd-skivor till en USB-pinne så att du kan lyssna på den i bilen. Ersättningen är helt enkelt ett finurligt sätt att få dig att betala för samma sak två gånger.

Pengarna fördelas mellan rättighetsinnehavarna enligt schabloner som inte tar hänsyn till de kulturskapare som bäst behöver ett ekonomiskt tillskott. De tillfaller de som alltid får mest. Copyswede kräver pengar av dig när du sparar dina egna bilder för att försäkra sig om att Per Gessle ska slippa bo i en skokartong mitt på motorvägen. Det är naturligtvis i viss mån en vulgarisering av sakernas tillstånd, men det är till syvende och sist faktiskt så ersättningen fungerar.

Detta är ett dyrt irritationsmoment för oss privatpersoner, men för de svenska företag som importerar, distribuerar och säljer USB-minnen och externa hårddiskar kan det vara skillnaden mellan vinst och konkurs.

Konkurrensen är hård. Copyswedens ohemula krav kommer att leda till att fler väljer att beställa sina USB-minnen och hårddiskar från utlandet. Det riskerar att driva svenska företag i konkurs.

Universalmediaalliansen (UMA) som består av svenska företag som tjänar sitt levebröd på lagringsmedia förbereder en domstolsprocess mot Copyswede och deras godtyckliga

ersättningsnivåer. Det är bra att branschen biter i från, men man kan undra var de svenska politikerna är och varför de inte tar något ansvar.

Det finns nog ingen, inte heller jag, som själv arbetat många år inom kulturbranschen, som vill förvägra kulturskapare möjligheten att tjäna pengar. Det är inte det frågan handlar om. Den handlar om varför vi ska tvingas betala dem för alster vi inte bett om att få ta del av, hur många gånger det är skäligt att ta betalt för samma sak och om varför vi ska betala dem för att lagra våra egna semesterbilder.

I det här fallet finns det dessutom en än mer pressande fråga: Varför ska en bransch i tiden hållas tillbaka av en annan bransch som tycks fast besluten att aldrig lämna forntiden?

Anna Troberg, partiledare, Piratpartiet

Det går riktigt bra för de tyska piraterna och det är något som vi här hemma i Sverige har all anledning att fira. Det är också något som vi ska låta oss inspireras av.

Det tyska Piratenpartei har valt att bredda sin politiska plattform och det gläder mig att vi har kommit igång ordentligt med processen att göra detsamma här i Sverige. Vi har betydligt mycket mer att ge än vad vi hittills har gjort.

Jag har en ganska tydlig bild av hur jag vill att Piratpartiet ska se ut om tio år. Jag tänker dock inte tråka ut er med den. Jag må vara partiledare, men jag är inte en diktator. Det är inte min vision som ska realiseras. Min vision ska läggas tillsammans med alla andra piraters vision i en smältdegel, och först när de smälts samman ska vi gjuta en gemensam framtid.

Tysk strategi kan ta Piratpartiet till riksdagen³⁶

SVT Debatt, 25 september 2011

Det tyska Piratenpartei gjorde i söndags braksuccé med omkring 9% av rösterna i delstatsvalet i Berlin. Det betyder att man för första gången kommer att finnas representerade i delstatsparlamentet. Det betyder också att det är dags för antipiraterna att kasta en del förutfattade meningar på sophögen och att det är hög tid för oss pirater att fundera på framtiden även här hemma i Sverige.

Gårdagens tyska valresultat visar med all önskvärd tydlighet att de olyckskorpar som skadeglatt kraxade om att piratrörelsens tid var förbi efter det nedslående resultatet i det svenska riksdagsvalet 2010 hade fel. Piratrörelsen genomgår just nu en utvecklingsmetamorfos och är i allra högsta grad på frammarsch.

Det svenska Piratpartiet var det första piratpartiet i världen. Vårt hårda arbete, i framgång och motgång, har inspirerat andra att starta liknande partier i mer än fyrtio olika länder och så även i Tyskland. Det är naturligtvis väldigt roligt

36 <http://debatt.svt.se/2011/09/25/tyska-strategi-kan-ta-piratpartiet-till-riksdagen/>

att veta att man tände gnistan, men det är viktigt att inte sitta och slå sig själv på bröstet för det i all evighet. Vi må ha satt bollen i rullning, men de tyska piraterna vann framgång på egna meriter och ska ha all respekt för det. Nu finns det istället all anledning för oss att låta oss inspireras av dem.

Piratenpartei var från början ett fokusparti som i huvudsak ägnade sig åt samma tre kärnområden som det svenska Piratpartiet: integritet, kultur och kunskap. Så småningom uppstod två grupper, ”kernis” som ville fortsätta med dessa kärnfrågor och ”vollis” som ville utvidga partiprogrammet till fler politiska områden och på så sätt få ett mer heltäckande program. Uppdelningen i dessa två grupper var och är i mångt och mycket också en geografisk uppdelning. Kernis finns i huvudsak i södra Tyskland och vollis i norra.

I delstatsvalet i Berlin är det tydligt att vollis satt agendan. Inför valet tog piraterna i Berlin fram ett valmanifest som sträckte sig bortom de traditionella piratkärnfrågorna. Man gjorde demokrati och medborgarrättsfrågor tydligare, man lyfte fram transparens, vikten av mångfald och bättre flyktingomhändertagande och gjorde klart att staten inte ska lägga sig i människors könstillhörighet och sexuella läggning. Man föreslog även minimilön, tydligare sekularisering av

staten och en liberalare syn på droger.

Det är naturligtvis vanskligt att dra alltför enkla paralleller mellan Piratpartiet och Piratenpartei. Sverige och Tyskland är olika länder och erbjuder därmed också olika förutsättningar. Det som fungerar i det ena landet måste inte per automatik fungera i det andra. Framgång översätts inte så lätt som man ibland skulle vilja tro. Det är en långt mer komplicerad process.

Alla de sakpolitiska frågor som Piratenpartei driver i delstaten Berlin skulle kanske inte falla oss svenska pirater i smaken eller vara ett politiskt framgångsrecept i Sverige, men jag tror dock att en viss politisk breddning är ett framgångsrecept även här.

Vi pirater kommer från många olika håll och har möts kring några få fokusfrågor. Därför är det viktigt att vi låter en politisk breddningen växa ur den gemensamma grund vi byggt tillsammans. Vi kan och bör snegla på vad pirater i andra länder gör, men framför allt måste vi ha öppna och inkluderande politiska samtal med varandra, här och nu.

Ett av våra tidigare problem är att vi själva tydligt sett hur våra kärnfrågor sipprar in i många olika delar av människors liv och påverkar vår vardag, men vi har inte lyckats förmedla det i konkret sakpolitik till väljarna. Vi måste kunna ge raka

svar när någon kommer och frågar vad vårt prat om integritet betyder för just dem, oavsett om det är en 85-årig dam från Östermalm, en 15-årig bög i Sveg eller en 50-årig industriarbetare från Malmö som undrar.

Det är till syvende och sist en fråga om att våga lita på stabiliteten i vår gemensamma grund. Jag vet inte exakt vilka sakfrågor vi kommer att gå till val på 2014, det är något vi måste komma fram till tillsammans inom partiet. Jag vågar dock gissa att vi kommer att gå till val med en bredare och mer konkret politisk plattform än tidigare och att den kommer att ha djupa rötter ner i den piratideologi vi skapat tillsammans. Arbetet är redan igång. Vi arbetar på ett nytt principprogram och på nya sakpolitiska dokument. Piraternas framgångar i Berlin är en positiv energikick som sporrar oss vidare i det utvecklingsarbetet.

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

Det damp ner en del arga mejl efter att jag skrivit om Steve Jobs död, eller kanske snarare om hans liv. Tydligt ansåg en del att det var olämpligt att jag sa något som på minsta vis skulle kunna uppfattas som positivt om Jobs. Ett par föreslog att jag borde ha skrivit om vilken skitstövel Jobs var. Till er som skrev de mejlen vill jag bara säga en sak: "Vad är det för fel på er?!"

Jag vet lika väl som någon annan att Jobs inte var ett helgon. Vem är det? Helgon brukar dessutom inte bli så framgångsrika i affärsvärlden. Framgång har alltid ett pris. Men helt oavsett det, vad är vi för människor om vi inte kan kosta på oss några vänliga ord när någon lämnat jordelivet? Alla liv är värda respekt. Inte ens den förhatliga macpucken är skäl nog att frångå den grundläggande respekten.

Även vi PC-användare har Steve Jobs att tacka för mycket³⁷

Newsmill, 6 oktober 2011

Idag vaknade jag upp till beskedet om att Apples grundare, Steve Jobs, avlidit 56 år gammal efter en lång tids sjukdom. Det sorgliga beskedet kom inte som en överraskning, men det går inte riktigt att förbereda sig på dödsbud. Det är först när man står inför faktum som man ens kan börja samla tankarna kring dem.

Det är oerhört svårt att säga något om Steve Jobs utan att säga något om hans livsverk, Apple. Apple är ett företag som jag har ett komplicerat förhållande till.

I den värld jag rör mig i delas människor inte sällan in i två distinkta grupper: PC-användare och Mac-användare. Jag tillhör utan tvekan den första gruppen. En kort jobbsejour i början på 2000-talet där jag dagligen tvingades kämpa med "macpucken", en hopplöst rund och tillika oduglig datormus, fördjupade min pc-övertygelse.

Men ändå... Den där "macpucken" som jag dagligen hade god lust att kasta ut genom fönstret må ha varit oduglig, men

³⁷ <http://www.newsmill.se/node/39960>

den var snygg. Den var dessutom kopplad till en iMac, som såg så go och glad ut att mina teknikrädda kolleger för första gången vågade närma sig en dator utan att känna en viss skräck. Den ingav någon sorts hopp om en framtid där alla datorer inte bara var plastigt smutsbeiga lådor som man gjorde bäst i att hantera med samma respekt som man hanterar en pytonorm. Den signalerade att det faktiskt fanns någon som förstod vikten av att överbrygga klyftan mellan teknik och användare. Den någon var Steve Jobs.

Steve Jobs livsverk Apple är inte perfekt. Man låter alltför ofta användarna betala dyrt för form snarare än funktion. Man använder stängd mjukvara, istället för öppen. Man har en tämligen godtycklig policy för vilka appar som platsar i App Store och så vidare. Det finns det all anledning att kritisera, men Steve Jobs och Apples största bidrag till världen är i min mening förmågan att våga tänka nytt och lyfta nya idéer, snarare än att förvalta dem.

Jag skriver den här artikeln på en mycket väldesignad och användarvänlig pc. Hade jag gjort det om Steve Jobs och Apple inte drivit på designutvecklingen?

Jag ringer mina telefonsamtal från en mycket väldesignad och användarvänlig androidtelefon. Hade jag gjort det om

Steve Jobs och Apple inte lanserat iPhone för några år sedan?

Jag lyssnar på musik med en väldesignad och användarvänlig mp3-spelare. Hade jag gjort det om Steve Jobs och Apple inte lanserat den första iPoden i början av 2000-talet?

Någon gång hade jag säkerligen gjort detta även utan Steve Jobs och Apple, men jag vågar gissa att det hade dröjt betydligt mycket längre. Steve Jobs var en fantastiskt otålig och kreativ blåslampa i häcken på sina konkurrenter.

Jag äger ingen Apple-produkt, men det spelar ingen roll. Jag har ändå Steve Jobs att tacka för mycket.

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

Är du en skum typ? Är du farlig? Tror du att det finns någon överhängande risk att du inom en snar framtid kommer att begå ett allvarligt brott eller kanske till och med skada någon? Jag gissar att svaren på båda frågorna är nej, men det spelar ingen roll. I statens ögon är vi numera alla potentiella brottslingar och behandlas därefter. Grattis!

Det är denna obefogade rädsla för medborgarna som politikerna använder för att rättfärdiga alla de integritetskränkande lagar och lagförslag som lagts fram de senaste åren. Man vill skydda oss från varandra. Eller är det kanske sig själva de vill skydda? Jag gissar på det senare. Men fundera på detta: När behövde man skydda världen från dig senast?

Faktum är att de flesta människor inte är ett hot mot någon. Att behandla alla som om de vore det gör mer skada än nytta. Det händer nämligen något med människor när staten systematiskt behandlar alla som potentiella hot. Sakta men säkert tappar man all tillit för sina medmänniskor. Man vågar inte lita på någon. Vad tror ni gör mest skada? Att lita på folk och ibland dra en nitlott eller att aldrig någonsin våga lita på någon?

En sak till. OM du faktiskt känner att du skulle kunna skada någon, så ska du gå och prata med någon. Okej?

Vi medborgare betraktas som ett hot av staten³⁸

SVT Debatt, 14 oktober 2011

Nätet är fullt av trojaner. De är illvilliga små program som, om de får chansen, lever sitt eget lilla liv i din dator och utför det jobb som dess skapare givit dem. Men vilka är deras skapare och vad är det för jobb de utför?

Trojaner används av mindre nogräknade personer som av olika anledningar vill få tillgång till din dator. Det kan röra sig om att tvinga på dig reklam, om att fiska efter dina lösenord, i värsta fall om att komma åt dina bankuppgifter och ta dina pengar.

Men är det verkligen det värsta som kan hända? Det är tyvärr inte bara människor som vill tvinga på dig reklam och ta dina pengar som utnyttjar trojaner. Det förekommer även att stater använder trojaner för att på olika sätt få information om vad enskilda individer har för sig. Det är svårt att säga i vilken omfattning det sker, men att det sker råder det ingen tvekan om.

Trodde du att R2-D2 bara var en snäll liten robot i Star

38 <http://debatt.svt.se/2011/10/14/piratpartiet-vi-medborgare-betraktas-som-hot-av-staten/>

Wars? Tänk igen. R2-D2 är en även namnet på en trojan som kan övervaka vad en person gör med sin dator, läsa chattar, spela in ljud och dessutom öppnar en baddörr som gör det möjligt att lägga in filer på datorn. Det som gör R2-D2 speciell är att den skapats av den tyska staten. Det som gör den alldeles extraordinär är att den tyska staten erkänt att man står bakom den. Det är i det närmaste unikt. Stater brukar inte erkänna att de använder sig av trojaner.

Tyska Chaos Computer Club kom trojanen på spåren och när man pekade ut den tyska staten som avsändare bekräftades detta av Bayerns inrikesminister, Joachim Herrmann att så var fallet. Polisen i Bayern har använt sig av trojanen i två år. Enligt Herrmann har det skett med domares medgivande.

Tysklands justitieminister, Sabine Leutheusser-Scharrenberger är dock, med all rätt, inte nöjd. Hon kräver nu att man gör en utredning om och i hur stor utsträckning trojanen använts för att spionera på människor. Andra tyska politiker kräver att man måste ta fram tydliga regler för om och i så fall hur polisen ska få använda trojaner i sitt arbete. Förhoppningsvis kommer utredningsviljan ur en reell önskan om att freda människors privatliv och inte ur det faktum att man ertappats med fingrarna i syltburken. Det får tiden utvisa.

Helt säkert är att den nya tekniken erbjuder en uppsjö av nya sätt att få inblickar i människors liv. Det finns tillfällen när avlyssning av olika slag är befogad, till exempel när det finns väl underbyggda misstankar om grova brott. Dessvärre tycks inte denna begränsning räcka för att stävja lusten att missbruka den nya tekniken även vid andra tillfällen och mot andra personer. Det är ett stort problem som inte bara finns i Tyskland och i polisiär spaning.

Här hemma i Sverige har FRA nyligen bett om 200 miljoner extra för att kunna hänga med i den tekniska utvecklingen. Man vill börja spana i de nya informationskanaler som hela tiden skapas. Man vill naturligtvis inte berätta exakt vilka dessa nya kommunikationsvägar är. Man kan ana att FRA nu riktar sitt vaksamma öga mot appmarknaden som fullkomligt exploderat de senaste två åren och dessutom erbjuder massor av nya kommunikationsmöjligheter.

Tekniken utvecklas snabbare än någonsin och regelverk och lagstiftning hänger inte med övervakarnas nyfunna teknikvurm. När lagstiftningsprocessen väl sätts igång blir det gång efter annan uppenbart att politiker inte sitter inne med den specialkunskap som ibland krävs för att se igenom övervakarnas nyfrälsta prat om hur de vill använda den nya

tekniken mot hot, verkliga och hopdiktade, mot samhället.

Detta lämnar ett osunt utrymme för övervakningsivrarna att tänja på gränserna och operera i gråzonerna och de som kommer i kläm är som alltid de människor som inte är ett hot mot någon. De som faktiskt är ett hot drabbas inte av godtycklig övervakning. De vet hur man undviker den. Dem fångar man betydligt lättare och billigare med traditionellt polisiärt fotarbete. Vi som fastnar i håven är inget hot mot det fria och öppna samhället. Ändå riskerar vi att få våra liv skärskådade.

Både den tyska trojanen och FRA:s önskan om 200 miljoner kronor extra är tecken i tiden. Det är i dag mer regel än undantag att makthavare betraktar människor som potentiella hot, snarare än som potentiella möjligheter.

Attityder är svåra att förändra, men det är inte omöjligt. Vi kan alla hjälpa till genom att våga tro på vår rätt till privatliv och inte låta några övertramp gå obemärkta förbi.

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

Det är bra att vara på mässor. Det är ännu bättre att bli portad från en mässa.

Det glömde någon eller några utställare på Sveriges största spelmässa bort. De spände glatt tumskruvarna på Kista-mässans chef, Björn Wengse, för att få honom att porta Piratpartiet från mässan.

De lyckades få Piratpartiet portade och i och med det gav de oss massor med positiv uppmärksamhet. Vi gav bort tröjor och annat skoj utanför mässan. Vi talade med journalister. Vi bloggade. Jag skrev debattartikeln här intill. Det var antagligen ett av de mest framgångsrika pr-stuntsen i partiets historia och vi fick det alldeles gratis av spelbranschen. Tack, hörni!

Dessvärre valde Anonymous att visa sitt stöd genom att släcka Gamex hemsida. I och med det försvann våra möjligheter att spela rollen som stackars förorättade good guys.

Skillnaden mellan hjälp och stjälp kan vara hårfin. Om ni vill hjälpa till men inte vet riktigt hur: Fråga! Lyssna sedan på svaret och låt det påverka ert beslut.

Detta är vad jag förbjöds att säga på Gamex

SVT Debatt, 3 november 2011

Gamex jagade aktivt Piratpartiet i månader för att få med oss på mässan innan vi till slut bokade och betalade vår monterplats. Trots det fick vi i tisdags, utan förvarning, meddelat att vi inte längre är välkomna. Skälet är att vi, enligt mässans pressansvariga, Marika Metsola Renström, är ”ett parti som skapar oro för våra utställare och sprider kontroversiella åsikter”.

Det var också exakt det Gamex ville att vi skulle göra när de sålde sin monterplats till oss. Jag lovades 45 minuters föreläsningstid för att få möjlighet att presentera Piratpartiets politik. Ändå förfäras sig nu mässans chef, Björn Wengse, på Ajour över att jag inte protesterade när han i tisdags påpekade för mig att han befäradade att vi skulle prata om politik på mässan. Vad skulle jag protestera mot? Politiska organisationer betalar inte dyra pengar för att delta i evenemang för att dansa can-can. De betalar för att få prata om sin politik.

Wengse verkar dock ha missat detta grundläggande faktum och tycker inte om Piratpartiets avsikt att ”propagera” på

GameX. Han drar slutsatsen att: ”Det här är väl deras sätt att driva politik.” Ja, det är det naturligtvis. Det är ALLA politiska organisationers sätt att driva sin politik. Man talar om den. Det är jag säker på att SSU också kommer att göra även om de till skillnad från Piratpartiet inte har portats.

Mässans portning av Piratpartiet må innebära att jag tillfälligt får ge upp min dröm om att bli booth babe, men jag kan fortfarande säga allt det där som tydligen är så oroväckande och kontroversiellt att det inte lämpar sig för GameX besökare. Det gör jag nu:

Jag lärde mig engelska genom att i mitten av 80-talet spela Sierras och Roberta Williams textbaserade äventyrsspelserie *King's Quest*. När mina klasskamrater kunde ord som ”house” och ”mouse”, så kunde jag ord som ”gauntlet” och ”adventure”. Den nya och spännande värld som öppnade sig för mig i spelen förändrade mitt liv

Jag var tio år gammal och hade inga pengar att köpa spel för. Det hade knappt min några år äldre bror heller. Han och hans kompisar köpte spel för det lilla de hade och kopierade sedan de spelen åt varandra, så att alla kunde spela dem. Ingen spelutvecklare förlorade några pengar på det. De spenderade

alla pengar de hade. Det fanns inte mer pengar att spendera.

Vi kunde köpa något enstaka spel om året. Det finns de som tycker att vi borde ha spelat det där enda spelet om och om och om igen tills vi hade råd att köpa ännu ett. Vi borde ha låtit bli att kopiera spel av våra kompisar. Det kan man naturligtvis tycka. Problemet är att det inte skulle ha gjort någon glad eller rik, inte oss och inte spelutvecklarna.

Det finns en gräns för hur länge man kan spela samma spel innan man tröttnar på det, möjligen med undantag för *Oblivion*. Om vi hade tvingats spela *Hungry Horace* eller *Atic Atac* om och om igen i ett år hade vi aldrig velat se en dator eller ett datorspel igen. Det faktum att vi hade massor av spel att spela födde ett spelintresse som bara blivit starkare och starkare sedan dess.

Roberta Williams *Phantasmagoria* skrämde vettet ur mig i mitten av 90-talet. *Far Cry*s turkosa hav hänförde mig. *Crysis* vackra grafik fick mig att investera i en ny dator som klarade av spelets tekniska krav. *Assasin's Creed* fick mig att förälska mig i Venedig. *Oblivion* har varit min ständiga följeslagare sedan det släpptes 2006. Uppföljaren *Skyrim* släpps den 11 november i år och en collector's edition är förbeställd sedan länge och en veckas semester för spelande är inplanerad från

och med den 12 november. Jag och min flickvän jobbar hårt och har sällan tid att sitta ner och ta det lugnt ihop. När vi har den tiden spelar vi spel i co-op mode: just nu *Army of Two* och *Resistance*. Det är stunder vi verkligen värdesätter.

Om jag inte hade haft tillgång till de där kopierade spelen som barn och tonåring hade jag snabbt tröttnat och gått miste om den upplevelserikedom som dator- och tv-spel givit mig sedan dess. Det är dock inte bara jag som skulle ha varit fattigare. Spelbranschen skulle också ha varit det.

Jag är inte unik. Jag delar min historia med de flesta gamers. Kopiering är en säker väg till att bli en utomordentligt hängiven och ekonomiskt generös spelkonsument. Datorspelebranschens fantastiska framgångar de senaste tjugofem åren vilar på att gamers på 80-talet arrangerade kopieringsfester och kopierade friskt av varandra. Det var den här kopieringen som fick hemdatormarknaden att blomstra och spelbranschen att fullkomligt explodera. Kopiering fungerade som reklam då och den fungerar som reklam nu.

När jag var barn läste man aldrig i tidningen att ungdomar släpades inför rätta för att de kopierade spel av sina kompisar. I dag läser vi om det alldeles för ofta. Jag tycker att det är sorgligt för alla inblandade. Det är sorgligt för de ungdomar

som tvingas gå ut i livet med skulder och prickar i brottsregistret. Det är sorgligt för spelbranschen som inte förstått att det är en extremt dålig affärsmodell att stämma sina mest hängivna kunder.

Jag har aldrig fildelat hem ett spel. Jag kan köpa de spel jag vill ha och gör det. Det kunde jag inte när jag var ung, men jag kunde spela kopierade spel utan att riskera hela min framtid. Utan den möjligheten hade jag inte varit den hängivna och generösa spelkonsument som jag är i dag. Jag skulle ha tappat intresset tidigt och i dag lagt min tid och mina pengar på något annat.

Jag vill att ni som är unga i dag ska få samma möjlighet som jag hade. Jag vill att ni ska få berika era liv. Jag vill att spelbranschen ska tänka mer långsiktigt och inse hur värdefulla ni är för dem. Dagens föråldrade upphovsrättslag är ett hinder för det. Det är därför jag och Piratpartiet vill ändra lagen så att den tillåter ickekommersiell fildelning och det är därför vi är här på Gamex.

Det var alles. Detta var det oroväckande och kontroversiella jag hade tänkt utsätta Gamexs besökare för om vi inte blivit portade.

Wengse uttryckte i går oro på SVT över att Piratpartiets närvaro på Gamex skulle motverkat mässans syfte som är att ”stimulera till gaming”. Jag hoppas nu innerligt att jag inte avskräckt er från gaming eller chockerat er på något vis. I så fall ber jag om ursäkt. Det var inte min mening.

Jag är dock övertygad om att både ni här på SVT Debatt och Gamex besökare är av tuffare virke än vad Wengse tror. Ni tål att höra det jag har att säga. Att det uppenbarligen finns utställare på Gamex som är skitträdna för att ni ska få höra det här är en helt annan femma.

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

Med ojämna mellanrum skriver jag krönikor i PC för Alla / IDG på nätet. Det är verkligen roligt att just jag, kulturkofta numero uno, draftats in för att skriva krönikor om teknik. Det var en något oväntad vändning i mitt liv.

Mina order är enkla: Skriv om vad du vill så länge det har något med teknik att göra. Det är lagom luddigt och passar perfekt för min hemliga plan att smyga in lite kultur så fort jag får chansen.

Kulturkoftor ser beskedliga ut på ytan, men vi kan vår Homeros och vet allt om trojanska hästar. Glöm aldrig det.

Därför är ditt liv hårdvaluta³⁹

PC för Alla / IDG, 23 november 2011

1968 sa Andy Warhol: ”In the future, everyone will be world-famous for 15 minutes”. När han sa det skakade många på huvudet och viftade bort påståendet som omöjligt enligt tesen att alla omöjligt kunde vara så intressanta att de skulle åtnjuta sådant intresse från vilt främmande människor.

Skeptikerna hade både rätt och fel. Alla kommer inte att bli världsberömda ens i futtiga femton minuter. Däremot är vi alla ohyggligt intressanta för människor vi inte känner. Faktum är att både du och jag är så intressanta att det finns de som betalar hundratals miljoner för att få veta vad vi har för oss.

Staten ger årligen över en halv miljard kronor till FRA. Nyligen bad FRA om 200 miljoner till för att bli mer effektiva. Dessa pengar används bland annat till att filtrera all vår internettrafik. Egentligen är det bara den internettrafik som passerar Sveriges gränser som filtreras, men eftersom ingen av oss kan veta vilken väg våra ettor och nollor tar, så har vi

39 <http://pcforall.idg.se/2.1054/1.417874/anna-troberg-darfor-ar-ditt-privatliv-hardvaluta>

egentligen inget annat val än att anta att de alla tar omvägen via FRA.

Regeringen försöker även tvinga igenom EU:s datalagringsdirektiv. Om de lyckas kommer statens nyfikenhet inte att stanna vid dina förhållanden på nätet. Har du en mobiltelefon i fickan kommer information om var du befinner dig och vem du talar med att sparas och finnas tillgänglig för polisen om de har anledning att misstänka dig för ett grövre brott.

Syftet är, säger man, att skydda oss från organiserad brottslighet och terrorism. Justitiedepartementet vill dock ge polisen möjlighet att begära ut information även vid misstanke om mindre bötesbrott och då handlar det inte längre om förhärdade brottslingar. Då kan det med lite otur handla om vem som helst av oss, om dig eller mig. IT & Telekomföretagen beräknar att det skulle kosta omkring en miljard att införa datalagringsdirektivet och ytterligare omkring 130 miljoner om året. Den statliga nyfikenheten är en kostsam historia.

Sedan har vi den mer kommersiellt betingade nyfikenheten. Varje dag samlar en rad kommersiella aktörer in personlig information om oss, som de sedan slår mynt av.

Medan vi umgås med vänner på Facebook samlas information om vad vi har för oss noggsamt in. Annonser matchas efter våra intressen, vårt civilstånd och våra inköp och vi förväntas tycka att det är praktiskt.

Fler och fler tjänster får Facebook-inloggning. Senast i raden var Aftonbladets kommentarsfunktion. Det är märkligt att en tidning som nästan varje vecka skriver om Facebooks bristande respekt för sina användares privatliv väljer denna lösning. Å ena sidan bannar man Facebook, å andra sidan tvingar man sina egna användare att servera Facebook ännu en skiva privatliv på silverfat.

Ett dokument som Wall Street Journal kommit över visar att Mastercard håller på att utveckla ett system som ska samla in information om vad, var och hur ofta deras kunder köper olika produkter. Tanken är att sedan kunna sälja informationen vidare. Andra källor hävdar att Visa håller på att utveckla ett liknande system. Jag skulle bli förvånad om det inte stämde. Våra privatliv har blivit hårdvaluta.

Nyligen gav regeringen multimiljardföretaget Facebook 100 miljoner i investeringsstöd för att de skulle bygga tre serverhallar i Luleå. Det kanske låter som mycket pengar, men om man tänker på all ny information som nu kommer att

passera genom FRA:s filter, så är det kanske en god investering för regeringen. Men vi då?

Det börjar bli trångt i våra elektroniska fotspår. I det tysta får vi alla varje dag långt mycket mer uppmärksamhet än vad Warhol kunde ana när han förutspådde oss femton minuters berömmelse. Frågan är vad vi egentligen tjänar på hela cirkusen? Blir vi tryggare av en alltför nyfiken stat? Blir vi lyckligare av mer personligt riktad reklam?

Hur värderar du ditt privatliv? Jag är ganska säker på att du inte värderar det lika högt som andra gör. Om du gjorde det skulle du inte ge bort det på nätet varje dag, om och om igen.

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

Que? Vad är nu detta? En krönika om litteratur? Inte ett ord om politik? Ja, precis.

Alldeles för mycket politik är tvångsmatning. "Här är min åsikt! Svälj den!" Det är ganska tröttsamt för alla. För det första är ingen av oss så endimensionell. För det andra har man allt att vinna på att visa att man är en människa av kött och blod.

Jag rekommenderar er varmt att då och då lägga de politiska verktygen åt sidan och bara vara människor. Det är nödvändigt, hälsosamt och roligt.

Dessutom får man chansen att möta människor på ett sätt som gör att de blir mer benägna att lyssna på en när man pratar politik. Inte illa, eller hur?

Den motvilliga självbiografin⁴⁰

Kulturbloggen, 30 november 2011

Jag har alltid två saker med mig i min väska: En schweizisk armékniv och en roman av Jeanette Winterson. Det är allt man behöver för att vara redo för allt som livet kan tänka sig att överraska en med. Vergilius guidade Dante genom helvetet. Winterson guidar mig genom livet.

Hon är en krävande guide. Hon förväntar sig det bästa av en. Halvmesyrrer är ingenting för Winterson. Ljumma själar göre sig icke besvär. Det går inte att slöläsa en bok av Winterson. Hon kräver läsarens fulla uppmärksamhet, men hon levererar.

Hennes adoptivmamma uppfostrade henne till att bli missionär. Hon fick lära sig att världen är full av synd, men att hon kunde förändra den. Den religiösa tron är numera utbytt mot en obönhörlig tro på konsten och dess möjlighet att förändra världen. Låter det pretentiöst? Självklart. Låter det tråkigt? Aldrig. Man har aldrig tråkigt i Wintersons sällskap. Hon är något så udda som en litterär snobb som alltid har glimten i

40 <http://kulturbloggen.com/?p=44950>

ögat och skrattet inom räckhåll.

Winterson debuterade 1985 med den skenbart självbiografiska romanen ”Oranges Are Not the Only Fruit”. Hon använde den egna uppväxten som ett ramverk, men varför begränsa sig? De ramar som begränsar oss fysiskt behöver inte begränsa oss i konsten. Den då tjugofyraåriga Winterson hade läst både ”Orlando” och ”The Autobiography of Alice B. Toklas” och visste bättre. Hon gjorde därför helt sonika om sig själv till en fiktiv karaktär.

Hon har alltid betraktat det rent självbiografiska med en sund dos skepsis, så döm om min förvåning när jag för något år sedan fick veta att hon höll på att skriva en självbiografisk bok som till viss del handlar om samma tidsperiod som ”Oranges...”.

I vanliga fall är nyheten om att en Winterson har en bok på gång något av en välsignelse. Den här gången blev jag mest bekymrad, men tröstade mig med att en bok med den fantastiska titeln ”Why Be Happy When You Could Be Normal?” trots allt måste ha en del litterär umpf att bjuda på.

Grundhistorien i ”Oranges...” och ”Why Be Happy..?” är densamma. Jeanette adopteras bort och växer upp hos en djupt

religiös och högst excentrisk mamma och en tyst och frånvarande pappa. Hon uppfostras till att bli missionär, men faller i onåd när hon förälskar sig i en annan flicka i församlingen.

Det finns goda skäl att ifrågasätta mamman i ”Oranges...” mentala hälsa. Hon plockar de mest bombastiska russinen ur det gamla testamentet och deklarerar att alla utom hon själv, och en handfull utvalda, är hedningar. Hon ser guds verk i allt, även i grannens tonårsfinnar (Guds vrede) och dotterns körtelfeber (Guds välsignelse). Men, hon låser aldrig sitt barn ute hela natten. Hon skickar inte sin brors dobermannhundar efter dottern för att hon misstänker att hon skaffat en ny flickvän. Den fiktiva modern låser förvisso in henne för en tre dagar lång exorcism i syfte att driva ut de onaturliga passionerna, men den äldre kyrkobrodern som drar sitt strå till stacken genom att med hjälp av sexuella närmanden försöka skrämman de onaturliga demonerna på flykten är borta. Det faktum att Jeanette slås medvetlös när hon kämpar emot honom har också utelämnats.

Mamman i ”Oranges...” må ha sina excentriska brister, men jämfört med verklighetens maniska och skräckinjagande Mrs Winterson är hon en mild vårbris. Det intressanta är dock

inte vare sig likheterna eller det som utelämnats, utan det som lagts till.

Det råder ingen större brist på självbiografisk fiktion där författaren vältrar sig i sina egna svårigheter på livets väg. Författare är nämligen inte riktigt som alla andra. I vår yrkesutövning är taskiga erfarenheter, allmän olycka, våld, sjukdom, droger och övergrepp en lukrativ kassako. Elände säljer böcker. Mer elände säljer fler böcker. Det tycks inte finnas några gränser för hur mycket man kan fläka ut sig själv och andra i jakten på att sälja böcker.

Lyckligtvis är det inte the Winterson way. Hon tycks fullkomligt befriad från lusten att stapla subjektiva upplevelser på hög och kalla dem fakta. Hon vill något annat. Varför nöja sig med att beskriva världen när man lärt sig att man kan förändra den?

”Why Be Happy...?” är den mest motvilliga självbiografi jag läst. Mitt i boken meddelar Winterson kort att hon tänker hoppa över tjugofem år för att hon inte kan skriva om sitt eget liv och aldrig har kunnat göra det. Hon kastar dock till läsaren ett litet hoppfullt köttben i form av ett svävande ”Maybe later.”

Maybe later. Winterson skriver inte för att stilla vår

nyfikenhet om hur det en gång var. Hon skriver för att stilla sin egen nyfikenhet om hur det kan bli.

Om man kunde lägga ”Why Be Happy...?” och ”Oranges...” som två livskartor över varandra så skulle de personer, händelser och miljöer de delar kunna flyta samman i ett ogenomträngligt mörker av religiös fundamentalism, psykisk och fysisk terror, homofobi och klassproblematik som vi alla läst om förr, men det gör de inte. Anomalierna, det fiktiva, det som kunde ha varit, lyser igenom som klara, hoppfulla stjärnor och bringar ljus och lätthet till det annars så tunga och av andra uttjatade mörkret. De är ett löfte om att det finns andra möjligheter, andra liv att leva.

När livet ger Winterson dåliga kort på hand, så ger hon sitt fiktiva själv en ny och bättre hand. Verklighetens Jeanette var ett ensamt barn. Den fiktiva Jeanette utrustas i ”Oranges...” med stöd i form av omtänksamma människor som efter bästa förmåga agerar buffert mellan henne och hennes mamma. Faktum är att medan andra författare gärna skrävlar lite extra när de beskriver sitt elände, så gör Winterson tvärt om. Hon vältrar sig inte i elände. Hon skapar ljuspunkter. Hon beskriver aldrig sin dåtid på det sätt vi är vana vid, istället frammanar hon sin framtid. Om och om igen rustar hon det fiktiva jaget

och när det är redo klär hon på sig dess ömsade hud som om det vore en superhjältedräkt och tar sig an världen utanför fiktionen med hull och hår.

I traditionell mening är ”Why Be Happy...?” antagligen minst lika fiktiv som ”Oranges...” eller någon av Wintersons andra romaner och det känns befriande. Det där självupplevda eländesträsket som så många författare cashar in på känns tämligen överreklamerat. Borde vi inte istället belöna dem som med fiktionens hjälp förmår att lyfta sig själv och andra ur sina omständigheter och skapa nya liv och världar?

Det finns en hel del att lära av Winterson. Vi kan alla bygga fiktiva karaktär av oss själva och låta dem ta ut svängarna åt oss. Tids nog kommer deras ömsade hud att passa oss så att vi med dess hjälp kan bryta oss loss ur de sammanhang vi vuxit ur.

Anna Troberg

Jag vet att jag nyss skrev att man måste kosta på sig att vara trevlig när kulturskapare uttrycker sin oror för sin försörjning på mindre trevliga sätt. Det finns dock gränser. Den gränsen passeras till exempel när det inte längre handlar om kulturskapare. När det handlar om lobbyister utsända av upphovsrättsindustrin för att spela ut döende svanen på bästa debattplats, så är det helt befogat att ge dem ordentligt på pälsen.

Dessa upphovsrättsextremister skiter i allt och alla. De skiter i kulturen. De skiter i den enskilde kulturskaparen. De skiter i grundläggande mänskliga rättigheter. De bryr sig bara om sina egna ekonomiska intressen.

Det är inte synd om dem. Det är synd om alla oss andra som måste lyssna på deras falska klagosånger i tid och otid.

Det var inte bara Piratpartiet som lackade ur på upphovsrätts-extremisternas klagosång. Det gjorde en handfull representanter från olika IT och telekombolag också.⁴¹ Självklart fick ingen av oss ett svar. Lobbyisterna stod hellre över sin obligatoriska slutreplik än att tvingas svara på våra frågor.

Slutligen hoppas och tror jag att det framgår med all önskvärd tydlighet att jag fann det tämligen underhållande och njutbart att smiska till upphovsrättsextremisterna ordentligt i SvD.

41 http://www.svd.se/opinion/brannpunkt/det-finns-en-balans-mellan-rattigheter_6684106.svd

Upphovsrättsextremisterna vill ha allt serverat⁴²

SvD, 2 december 2011

I Sverige opererar en penningstark grupp som systematiskt arbetar för att för att luckra upp grundläggande demokratiska rättigheter som yttrandefrihet, rättssäkerhet och kommunikationsfrihet. Gruppen är en del av ett globalt nätverk som idag är ett av de största hoten mot det demokratiska samhälle vi under lång tid har byggt upp tillsammans.

Nej, jag pratar inte om högerextremister, islamister, militanta SCUM-feminister, Hells Angels eller någon annan av the usual suspects. De här extremisterna står inte vid sidan av samhället. De har fina kostymer och välmanikyrate naglar. De gosar runt i maktens korridorer och har egen svängdörr in till departement och ministrar världen över. Jag talar om upphovsrättsextremisterna.

Den svenska falangen uttrycker i SvD⁴³ sitt missnöje över att EU-domstolens generaladvokat potentiellt satt käppar i hjulet

42 http://www.svd.se/opinion/brannpunkt/extremister-som-vill-ha-allt-serverat_6680074.svd

43 http://www.svd.se/opinion/brannpunkt/sverige-ar-fortfarande-piraternas-paradis_6674284.svd

för den svenska ipred-lagen, samtidigt som EU-domstolen i ett annat fall i sitt domslut med rätta konstaterar att även om upphovsrätten stadfästs i EU:s stadga, så trumfar den faktiskt inte alla andra rättigheter.

Därför önskar lobbyisterna nu julklappar av tre svenska ministrar. Av näringsministern vill man ha ”samma konkurrensförutsättningar som andra branscher”. Av kulturministern vill man ha löften om att kulturskapare ska kunna leva på sitt värv. Av justitieministern vill de ha hårdare tag mot fildelare.

Upphovsrättsindustrin vill inte ha samma konkurrensförutsättningar som andra. Man vill ha en räkmacka, även om det innebär att alla andra tvingas ge upp grundläggande rättigheter. Det går inte heller att lova någon typ av näringsidkare att de ska kunna leva på sitt värv, ej heller kulturskapare. En del lyckas, en del gör det inte. Så har det alltid varit. Vad det gäller de hårda tagen, så betyder det att man vill kriminalisera omkring två miljoner svenska kulturälskare, som enligt undersökning efter undersökning är de som spenderar mest pengar på köpekultur. Det är en väldigt hård julklapp.

Det är hög tid att upphovsrättsindustrin får stå till svars för sina attacker mot det demokratiska samhället.

Hur långt är ni beredda att gå för att stoppa fildelningen? Är det rimligt att montera ner yttrandefriheten och luckra upp rättssäkerheten? Era systerorganisationer i USA tycker att Kina och Iran är positiva föredömen i sin kontroll av internet. Ingen av er har protesterat mot detta. Betyder det att ni delar deras uppfattning?

Har inte upphovsrättsindustrin ett visst samhällsansvar? Jag vet att Per Strömbäck inte tycker det, eftersom han sagt det till mig, men delar ni andra den uppfattningen? Är verkligen upphovsrättsindustrins främsta uppgift att tänja på grundläggande demokratiska rättigheter så långt det går för egen vinnings skull?

Ni får ursäkta mig om jag inte plockar fram fiolen för att ackompanjera ert gnissel. Det är inte synd om er. Ni ställer fullkomligt ohemula krav och gallsCRIKER när ni inte får som ni vill. Faktum är att ni inte ens är kulturskapare. Ni är mellanhänder som talar i egenintresse.

Ni är dessutom ovärdiga representanter för de fina

kulturskapare som idag försöker bygga morgondagens kulturlandskap trots era idoga försök att tvinga kvar dem i det gamla.

Anna Troberg, författare och partiledare för Piratpartiet

Alla vill kunna känna sig trygga. Vi vidtar alla möjliga åtgärder för att känna trygghet. Vi låser ytterdörren. Vi spänner fast bilbältet. Vi använder cykelhjälm och flytväst.

Någonstans finns det dock en osynlig gräns. När den passerar upphör våra skyddsåtgärder att skydda oss och utsätter oss istället för allt större risker. Cykelhjälm är bra på cykeln och flytväst i segelbåten, men om vi sätter på oss dem när vi ska köra bil, så blir vi otympliga och långsamma. Sikten skymms och reaktionstiden blir längre.

Man bedrar sig om man tror att det räcker att ha rätt gadgets för att bygga sig en trygg omgivning. Det går inte att helt undvika risker. Det bästa skyddet som finns är det egna omdömet och kunskapen. Rätt skydd vid rätt tillfälle. Rätt verktyg för att hantera de gånger när olyckan är framme.

Politiker gillar genvägar. De vill ha snabba lösningar. Problem i skolan ska lösas med att man fångar bråkstakarna på film och sedan tar dem i örat. Tror de verkligen att det är lösningen på problem med mobbning och skadegörelse i skolan? Tror de verkligen att skolan är så separerad från resten av samhället, från elevernas liv utanför skolan, att en billig quick fix löser allt?

Jag tror inte att man kan göra det så lätt för sig. Jag tror att man måste ta ett helhetsgrepp över elevernas hela sociala situation. Jag tror att man måste fråga sig varför vissa elever ställer till problem för sig själv och andra.

Det är verkligen inte en revolutionerande insikt jag saluför här, mina vänner. Ludvig Holberg konstaterade samma sak redan 1722 i sin pjäs ”Jeppe på berget”.

”Alla säger att Jeppe super, men ingen frågar varför.”

Oansvarigt att ge elever kamerans falska trygghet⁴⁴

SVT Debatt, 16 december 2011

Ny teknik brukar betraktas med skepsis av politiker. Man kan beskylla politiker för mycket, men man kan knappast beskylla dem för att vara så kallade early adopters. De är duktiga på att streta emot och hoppar sällan på tåget förrän det håller på att lämna stationen för gott. Det är inte bara dåligt. Tekniken utvecklas mycket fort och lagstiftningen måste vara trögare, för att vi ska få genomtänkta och väl fungerande lagar.

De verkliga problemen uppstår när politikerna faktiskt börjar anamma den nya tekniken. Då tycks nämligen alla hämningar släppa och de påminner mest om en skock fulla pokerspelare som går all in oavsett vilka kort de har på hand. Vurmen för kameraövervakning är ett aktuellt exempel på denna blinda tro på teknikens förmåga att lösa alla problem.

Den senaste tiden har röster höjts för att öka kameraövervakningen i samhället i stort och mer specifikt i skolor. Det finns en rad olika problem i våra skolor, allt från mobbning,

44 <http://debatt.svt.se/2011/12/16/oansvarigt-att-ge-elever-kamerans-falska-trygghet/>

skadegörelse till, i vissa fall, extremt våld. Det är inte acceptabelt. Barn och ungdomar måste kunna känna sig trygga i skolan. Det är en förutsättning för att de ska må bra och kunna ta till sig den undervisning som kommer att bära fram dem under resten av deras liv. Problemen i skolan är allvarliga och får just därför inte soppas under mattan med tomma åtgärder.

Kameraövervakning är dock inte den universallösning som många tror. Faktum är att kameraövervakning är ett mycket trubbigt verktyg som i bästa fall lindrar symptomen marginellt. I värsta fall drabbas den av galopperande ändamålsglidning och åsamkar mer skada än nytta när människor får sin personliga integritet raserad.

I London finns det över 10 000 övervakningskameror. De har kostat engelsmännen omkring 200 miljoner pund. Enligt övervakningsvurmarnas enkla logik borde det i princip inte finnas några ouppklarade brott på Londons gator och torg. Intressant nog är det inte så och man klarar dessutom upp fler brott i de delar av staden där det finns minst kameror. Om det är en enkel teknisk snabblösning man är ute efter, så hade det antagligen varit billigare och mer effektivt att investera i bättre gatubelysning.

De problem vi ser i skolorna är symptom på de problem

som finns i resten av samhället. Det handlar bland annat om sociala faktorer och om att skolan under lång tid blivit nedprioriterad med större klasser och färre kvalificerade lärare och annan viktig skolpersonal som resultat. Detta är problem som inte kan lösas med kameror. Det krävs ett mer övergripande helhetsgrepp där man inte sopar det underliggande problemen under mattan och sprider falsk trygghet.

Den nya tekniken är fantastisk, men det betyder inte att den är fantastisk till allt. Den kan till exempel aldrig ersätta mänsklig närvaro. På gator och torg gör gammalt hederligt polisiärt fotarbete långt större nytta än tusen kameror. I skolan skulle högre mänsklig närvaro i och utanför klassrum i form av kvalificerad personal göra underverk.

Jag är partiledare för ett parti som i grunden är mycket teknikvänligt. Det förvånar mig faktiskt att vi allt oftare tvingas vara de som håller i handbromsen när andra politiker rusar åstad för att klämma mesta möjliga ur den nya tekniken i sin iver att hålla koll på vad andra människor har för sig. Kanske beror det på att vi faktiskt förstår tekniken och det faktum att den både kan brukas och missbrukas och att gränsen

däremellan inte alltid är enkel eller självklar.

Det är oansvarigt att lära våra barn och ungdomar att samhället inte litar på dem. Det är oansvarigt att lära dem att de bara kan lita på övervakade medmänniskor. Det är oansvarigt att bara erbjuda dem falsk trygghet i form av kameror istället för äkta trygghet i form av mänsklig närvaro.

De förtjänar att få känna tillit och ta ansvar. De förtjänar verklig trygghet. De förtjänar långt bättre än det övervakningsivriga politiker erbjuder dem.

Jag vill inte bo i ett land där man fostrar barn och ungdomar till att bli lydiga medborgare i ett övervakningssamhälle. Jag vill bo i ett land där man fostrar barn och ungdomar till att ta ansvar och själv fatta bra beslut i ett fritt samhälle.

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

Jag hade tänkt skriva att Sveriges regering ägnar sig åt mycket snack och lite verkstad, men det är faktiskt inte sant. Regeringen gör en hel del. Problemet är att de säger en massa fina ord om saker och sedan går de och gör något riktigt dåligt som går stick i stäv med det där fina de sa.

Detta agerande är numera mer regel än undantag. Det känns nästan tjatigt att ta upp det gång på gång.

Carl Bildt pratar om hur viktigt det är med nätfrihet, men ger i realiteten blanka fan i det. IGEN.

Annie Lööf pratar om hur viktigt det är med integritet, men ger i realiteten blanka fan i det. IGEN.

Beatrice Ask pratar om hur viktigt det är med rättssäkerhet, men ger i realiteten blanka fan i det. IGEN.

Erik Ullenhag pratar om hur viktigt det är med tolerans, men ger i realiteten blanka fan i det. IGEN.

Fredrik Reinfeldt pratar om hur viktigt det är att lyssna på folket, men ger i realiteten blanka fan i det. IGEN.

Mönstret är tydligt och det är ett farligt mönster. Det har blivit viktigare för regeringen att se bra ut än att faktiskt vara det. Samtidigt gör man det svårare och svårare för media att granska makthavare. Om man lever på bländverk är det naturligtvis viktigt att inte störas av tidningsmurvlar som skrapar på den polerade ytan.

Schlingmanns propagandamaskin är effektiv. Utvecklingen har gått fort. Hur långt kommer den att ha gått om fem, tio år om ingen säger stopp?

Ullenhags fina ord måste backas upp i handling⁴⁵

DN, 19 december 2011

Integrationsminister Erik Ullenhag tycker att det är viktigt att ta debatten om främlingsfientligheten (DN Debatt 19/12⁴⁶). Det är bra. Otrevliga saker försvinner inte för att man håller för öronen, blundar och ropar "BINGO!" Därför vill jag lyfta fram ett par oroväckande punkter i hans artikel.

Integrationsministern skriver att Sverige måste ge en fristad till människor som kommer till Sverige av skydds- eller flyktingskäl då de av olika skäl löper stor risk för skada eller död i sitt hemland.

Det låter ju bra, men faktum är att regeringens inhumana inställning till utsatta människor leder till att Sverige glatt kastar ut människor till en extremt osäker tillvaro. Det senaste exemplet är utvisningarna till Syrien. Hbtq-personer får höra att de säkert får det bra i sitt hemland så länge de har vett att hålla käften om vilka de är. Man ser inga ömmande skäl för

45 <http://www.dn.se/debatt/ullenhags-fina-ord-maste-backas-upp-i-handling>

46 <http://www.dn.se/debatt/myterna-om-invandringen-pa-natet-maste-ifragasattas>

uppehållstillstånd ens för svårt sjuka och demensdrabbade människor som inte har någon som kan ta hand om dem. Man spelar roulette med människors liv på ett sätt som även går stick i stäv med både svensk lag och internationella överenskommelser.

Ullenhag bemöter även myten om att Sverige håller på att bli ett muslimskt land genom att lyfta fram religionsfriheten och det sekulära samhället och slår sedan fast: ”Av integritetsskäl för vi inga register över religiös tillhörighet, etnicitet eller kultur.”

Det är mycket positivt att Sverige berikas med människor från andra delar av världen. Det är däremot en ren lögn att påstå att Sverige bryr sig om integritet och därför inte registrerar religiös tillhörighet, etnicitet och kultur.

FRA har en egen version av Personuppgiftslagen, PUL, som låter dem samla in information om ”personuppgifter som avslöjar ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i fackförening eller som rör hälsa eller sexualliv...” Dessa uppgifter får dessutom ”föras över till andra länder eller mellanfolkliga organisationer...”

Det finns vissa restriktioner, men då insynen i FRA:s

verksamhet är obefintlig betyder det i korthet att FRA får samla in högst personlig information och använda den i byteshandel med andra länder. Det betyder att de hbtq-personer som skickas tillbaka svävar i livsfara även om de följer svenska myndigheters råd och stympar sig själva genom att hålla tyst om vilka de är.

Regeringens tolerans-sida på nätet är ett lovvärt initiativ, men diskrepansen mellan ord och handling är frapperande och indikerar att man är mer intresserad av att odla myten om sin egen förträfflighet än av att skingra otrevliga myter om invandring, fördomar och främlingsfientlighet.

En ynka sida om tolerans undangömd på regeringens hemsida betyder inte mycket när man samtidigt utsätter människor för direkt fara för att man tänjer på lagen och struntar i människors självklara rätt till sin integritet. Fina ord måste backas upp i handling. Det minsta man kan begära av en minister är att han ser till att staten följer svensk lag och internationella överenskommelser och att han håller sig till sanningen. Ullenhag misslyckas med båda.

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

Hobbitar? I en debattbok? Ja, varför inte? Ni minns väl vad jag sa om vikten av att inte alltid försöka prångla på människor sin politiska åsikt. Ibland är det viktigt att mötas som människor och hitta andra gemensamma nämnare än just politik.

Mordor revisited⁴⁷

Drömmarnas berg, 19 december 2011

Det är tio år sedan den första Sagan om ringen-filmen hade premiär. När jag fick höra det kände jag mig först lite gammal. Det känns som om det var igår jag sjönk ner i biofåtöljen och lät Cate Blanchetts röst vagga in mig i Midgårds lika underbara som grymma värld. Men när jag såg om alla tre filmerna för att minnas hur det kändes då, när jag för första gången kunde se kampen mellan det goda och det onda i Tolkiens fantasivärld spelas upp för mina ögon kände jag mig inte gammal längre. Jag kände mig lika tidlös som berättelsen, för det är just det Sagan om ringen är – tidlös. Det är möjligt att Härskarringen ska sämja, främja och djupt i mörkrets vida riken tämja, men berättelsen om den har sedan den först publicerades för snart sextio år sedan gjort något ännu mäktigare. Den har fört människor samman över alla tänkbara gränser: nationalitet, ålder, klass, kön, religion. Det är en oerhörd kraft som inte ens Mordors eldar skulle kunna förgöra.

Anna Troberg, författare och partiledare Piratpartiet

47 <http://drommarnasberg.wordpress.com/2011/12/19/mordor-revisited-19-roster-om-lotr/>

När jag var liten brukade jag och min bror få en julklapp var redan på julaftons morgon. Julklappen var noga utvald för att vara något som höll oss väl sysselsatta under dagen, så att vår mamma kunde fixa med julmiddagen i lugn och ro. Oftast var morgonjulklappen en bra bok.

Ända sedan dess har jag förknippat julen med kultur. Numera är det inte bara böcker, utan musik, filmer och spel också, men principen är densamma. Kultur är något fint som man delar med sig av till dem man tycker allra mest om.

Kultur som inte delas är ensam. Den har ingen publik, ingen som älskar den och ingen som köper den. Delad kultur har vänner, publik, någon som älskar den och någon som köper den

Det är fint att dela kultur. Det är bra för kultur, människor och samhälle. Det finns de som tror att det finaste man kan göra är att låsa in kulturen och bara låta dem som kan betala inträde gå in och klappa den. De har fel.

Ge bort en piratkopia i julklapp⁴⁸

SVT Debatt, 23 december 2011

Varje år utses ”Årets julklapp”. 1991 var det CD-spelaren. 1995 var det CD-skivan. 1996 var det internetpaketet. 1998 var det ”datarspelet”. 2000 var det DVD-spelaren. 2006 var det ljudboken. 2010 var det surfplattan.

Som exemplen visar tycks utnämningen av ”Årets julklapp” följa den kulturella och tekniska utvecklingen väl. Det är inte så konstigt. Kultur och teknik går hand i hand och båda har en alldeles speciell plats i människors hjärtan. Därför är det också helt naturligt för oss att dela med oss av dessa saker till våra nära och kära.

Det lackar mot jul och det är hög tid att utse ”Årets julklapp 2011”. Jag har det stora nöjet att med ett glatt ”Ho, ho, ho!” och helt i linje med tidigare års kulturella och tekniska julklappar utse årets julklapp: Den delade kulturen.

Ni vet vad jag menar. Ni har alla någon gång delat med er av kultur på ett eller annat sätt. Om ni är i min ålder spelade ni in blandband från radion som ni kopiera åt varandra. Är ni lite yngre brände ni hemma redan i unga år. Ja, cd- och dvd-er

48 <http://debatt.svt.se/2011/12/23/ge-bort-en-piratkopia-i-julklapp/>

alltså. Inget annat. Ni tror väl inte att jag går runt och tror att ni är förhårdade brottslingar? Det vore ju helt galet att tro det, eller hur?

Nuförtiden delar vi alla, ung som gammal, med oss via nätet. Kanske bränner en del av er fortfarande egna cd-och dvd-skivor hemma i stugorna. Ni vet redan hur man gör, så varför inte förgylla julefriden och göra era nära och kära glada med lite delad kultur?

Vad säger ”Jag älskar dig!” bättre än en usb-pinne fylld med de där fantastiska musiken, filmerna och böckerna som gjort just dig till den du är? En sak är i alla fall säker. En bakmaskin eller ett par strumpor gör det inte, så ta chansen.

Men, kanske du tänker, är inte delad kultur olaglig? Nej. Tack vare kulturskapare i tiden finns det massor av fri och kultur på nätet. Du hittar den till exempel hos The Pirate Bay och Google eller någon annan sökmotor där du kan hitta torrent-länkar och enkelt fildela hem den kultur du gillar och vill dela med dig av.

Du behöver inte ens ge dig ut på nätet för att hitta fri kultur att dela med dig av. All köpekultur du har ståendes hemma i hyllorna, cd-skivor, dvd-filmer, ljud- och e-böcker, är det fritt fram att kopiera till nära och kära. Eller fritt och fritt.

Det är en sanning med modifikation.

Faktum är att du betalar betydligt mer och oftare för det än vad du kanske tror. Det beror på att insamlingssällskapet Copyswede tar ut en ganska hutlös privatkopieringsersättning på allt och inget. Du kanske inte har hört talas om ersättningen tidigare, men jag kan garantera dig att du har betalt den många gånger.

Om du till exempel köpt en spelkonsol för ett par tusen kronor, så utgörs omkring 400 kronor av priset av en avgift till Copyswede och kringkostnader för det. Har du köpt en hårddisk, så har Copyswede fått ungefär lika mycket till. Privatkopieringsersättningen finns även inbakad i priset på usb-pinnar, brännbara cd-skivor och annan lagringsmedia.

Copyswede tar dina pengar oavsett om du kopierar något eller ej, så vad passar väl bättre än att så här i juletid utnyttja den rätt du betalat för under hela året som gått? Det är helt lagligt. Copyswede är snälla och informerar själva på sin hemsida att det ”har blivit vardag att kopiera för privat bruk i familjen och bland de närmaste vännerna”. Sedan beskriver de lite torrt och motvilligt att det för detta ändamål finns en liten inskränkning i upphovsmannens ensamrätt till mångfaldigande och att ”var och en för sitt privata bruk får framställa ett eller

några få exemplar från en laglig förlaga utan upphovsmannens tillstånd.”

Det låter ju bra, men kulturskaparna då? Ska de tvingas bo i en skokartong mitt på motorvägen för att jag vill ge bort fina, delade kulturjulklappar till mina nära och kära? Naturligtvis inte.

Delad kultur må vara en fin julklapp till familj och vänner, men det är en ännu finare julklapp till de som skapat kulturen du delar med dig av. Odelad kultur är nämligen kultur som inte hittar sin publik och därmed går miste om möjligheten att bli både älskad och köpt. När du ger bort delad kultur ger du också ett löfte om att den är bra och värd att se eller lyssna på. I reklamsvängen kallas det word of mouth och är något av en helig graal som alla vill åt. Jag kallar det hellre vår mänskliga vilja att lita på våra vänners goda omdöme och smak, men det är samma sak. Din julklapp till de som står dig nära är faktiskt en riktigt fin julklapp till kulturskaparna. Du ger dem en sorts reklam som inte går att köpa för pengar.

Den allra finaste julklappen är dock den du genom att dela kultur ger till alla de unga och oberoende kulturskapare som är alldeles i början på sina karriärer. De får mest stjälp av upphovsrättsindustrin. Därför behöver de din hjälp. Dessa

nybakade kulturskapare har inte marknadsföringsbudgetar i mångmiljonklassen. De är helt beroende av den ovärderliga reklam du kan ge dem. De är helt beroende av din och andras välvilja för att synas, höras och tjäna sitt levebröd.

Kort sagt, knock yourselves out! Dela kultur av de kulturskapare du älskar till dem du älskar och ha en riktigt trevlig jul!

Anna Troberg, partiledare Piratpartiet

Are we there yet?

2011 är slut. Den här boken är slut. Men 2012 har bara börjat. Vi har massor kvar att göra.

Om du vill läsa mer så skrev jag under 2011 dessutom skrev 384 blogginlägg. Dem hittar du på min [hemmablogg](#) och på min [bortablogg](#).

Om du gillar det du läst och vill visa din uppskattning, så finns det tre sätt att göra det:

1. Skriv en egen insändare eller debattartikel och mejla mig länken när du fått den publicerad. Min mejladress är: anna.troberg@piratpartiet.se.

2. [Bli Guldpirat!](#). Det är tyvärr inte gratis att jobba för en lite bättre värld. All bidrag, stora som små, hjälper oss att göra ett bättre jobb.

3. Hjälp mig att hålla igång min blogg. Var aktiv i kommentarsfälten eller klicka dig in på [min personliga Flattr-sida](#) och ge mig lite smicker.

Jag återkommer om ett år eller så med boken *Debatt 2012*. Håll utkik efter den.